

ביינה ברקוי Beyene Barku

01:00:48:16 01:00:44:04
לאבי קוראים ברקויי גשיי
ולאמי קוראים בזוייה יסאקי'.

01:00:51:21 01:00:49:00
לאחי הבכור
קוראים דסה ברקוי,

01:00:55:11 01:00:52:07
אחריו יש מלכמו,
שהוא גדול ממני,

01:00:57:20 01:00:55:23
ולאחי הקטן קוראים מולה.

01:00:59:11 01:00:58:05
אלה הם אחיי וזו משפחתי.

01:01:02:11 01:01:00:07
המקום שנולדתי וגדלתי בו

01:01:04:18 01:01:03:03
נקרא נזרו מריים.

01:01:08:20 01:01:05:10
נולדתי שם. לאחר מכן,

01:01:12:09 01:01:09:13
עזבנו ועברנו למקום שנקרא טלגי,

01:01:16:23 01:01:12:16
ששמו הנוסף הוא דברי טקלה הימנות.

01:01:21:10 01:01:17:11
אני ואחיי עיבדנו את האדמה
והיו לנו יבולים מוצלחים,

01:01:25:21 01:01:21:20
היינו חקלאים מוצלחים,
וחיינו בעושר ושפע.

01:01:28:16 01:01:26:09
אבי היה כמו מלך,

01:01:32:15 01:01:28:22
היו לנו שקים ומכלים מלאים בתבואה.

01:01:37:13 01:01:33:01

טלגי זה המקום שבו
התחתנתי.

01:01:40:18 01:01:37:21
במה עסקת באתיופיה?
- עיסוקי

01:01:43:09 01:01:41:06
עסקתי בחקלאות יחד עם אחיי

01:01:46:15 01:01:43:17
עשינו חייל בחקלאות, היו לנו
המון מכלים וחביות של תבואה,

01:01:49:14 01:01:47:01
שנראתה כמו ערימת סלעים,
בנוסף היה לנו צאן ובקר,

01:01:51:13 01:01:49:22
מגוון איכותי של בקר.

01:01:53:13 01:01:52:02
מכילי תבואה,

01:01:58:11 01:01:53:24
מרחוק זה נראו כמו חומה
או טרסות של אבנים.

01:02:00:23 01:01:59:02
יחד עם אחיי

01:02:04:07 01:02:01:02
גרמנו לאבי להיות מאוד שמח וגאה,

01:02:06:12 01:02:04:21
היו לנו חיים ממש טובים.

01:02:10:14 01:02:09:04
בשנת 1956

01:02:15:10 01:02:12:22
נולד בני וקראנו לו אלמיו,

01:02:18:15 01:02:15:20
אחרי שהוא נולד עברתי לסימין
- בסדר

01:02:21:18 01:02:18:20
כשעברנו לסימין
- רגע נתייחס לזה אחר כך

01:02:24:18 01:02:21:24
אתה זוכר באיזה שנה נולדת?

01:02:28:20 01:02:25:18
כן, נולדתי

01:02:30:14 01:02:29:14
בזמן שלטונו של הקיסר היילה סלאסי,

01:02:35:18 01:02:31:15
ובשנה הרביעית לכיבוש האיטלקי,
הרביעית לכיבוש שלהם

01:02:39:14 01:02:36:10
אני נולדתי.

01:02:43:11 01:02:40:06
אני לא יודע את התאריך המדויק
- בן כמה אתה היום?

01:02:46:15 01:02:44:20
מכיוון שהתאריך

01:02:48:19 01:02:47:06
בן כמה אתה בערך?

01:02:52:16 01:02:49:17
היום אני בן 73.
- בסדר.

01:02:57:21 01:02:54:19
יש לך ילדים נשואים?
- יש כן יש לי ילדים

01:03:01:01 01:03:00:01
יש לי,

01:03:04:04 01:03:03:01
שלושה בנים

01:03:10:02 01:03:08:03
ושתים בנות, בסך הכל חמישה ילדים.

01:03:11:00 01:03:10:09
בסדר.

01:03:13:17 01:03:11:21
המקום שהיית,

01:03:16:16 01:03:14:00
באיזה אזור חיות באתיופיה?

01:03:22:04 01:03:20:14
כפי שציינתי איזור לסטה.

01:03:27:12 01:03:22:13
איך לסטה נראית ואיפה היא ממוקמת?

01:03:31:02 01:03:27:14
הכפר נקרא "דבר טגלי"
הימנות" או טלגי.

01:03:33:01 01:03:31:21
שם התחתנת.

01:03:38:00 01:03:34:00
ובשנת 58 עברנו לסיימן.

01:03:41:00 01:03:38:12
או-קיי ובסיימן איך
קראו למקום הספציפי?

01:03:45:09 01:03:41:02
זה נקרא סיימן מנאט'ה
-מינאט'ה ואיך נראה המקום?

01:03:47:24 01:03:45:15
סיימן מנאט'ה זה מקום ממש טוב,

01:03:51:05 01:03:49:06
הינו שם כמאה משפחות,

01:03:55:05 01:03:51:17
לאותן המשפחות היו שתי בתי כנסת,

01:04:00:14 01:03:55:20
והיו חמישה שישה כוהנים

01:04:04:23 01:04:01:05
זה היה מקום ממש טוב
מקום בו אוכלים מפירות הקיץ,

01:04:07:23 01:04:05:23
ויש שפע של מטעי תירס ופול.

01:04:13:13 01:04:08:15
המשקעים ומקורות המים היו רבים,
המים זרמו גם בקיץ וגם בחורף.

01:04:16:20 01:04:14:03
בשנים ההן, העושר היה בשפע,

01:04:21:03 01:04:17:06
היה לנו שפע של צאן ובקר,

01:04:27:16 01:04:21:15
היו לנו שומרים ששמרו על הפרות
ושומרים ששמרו על העגלים.

01:04:32:22 01:04:28:03
הייתה אחוות חקלאים, היינו חורשים ביחד.

01:04:36:12 01:04:33:06
שמנו הלך לפנינו,
היינו אמידים.

01:04:38:19 01:04:36:20
היחסים שלנו עם האנשים בסביבה

01:04:46:13 01:04:40:13
היו טובים. יחסים טובים עם המבוגרים,
הצעירים, יהודים נוצרים כולם אהבו אותנו.

01:04:48:16 01:04:46:24
היינו משפחה מוכרת.

01:04:56:00 01:04:49:00
אחרי כל הטוב החלטנו לעזוב ולעלות
לישראל. עברנו דרך סודן.

01:04:59:22 01:04:56:07
בסודן הייתי שש שנים "בזרימה"

01:05:04:08 01:05:00:03
באתיופיה אני ואחי הגדול היינו נהנים
מפירותיה של אותה אדמה במשך 15 שנים,

01:05:06:24 01:05:04:20
הינו ממש דשים את אותה ערמת תבואה.

01:05:09:24 01:05:07:12
ואך שעזבנו לסודן,

01:05:11:19 01:05:10:11
ליתר דיוק כשהיינו בדרכנו לסודן,

01:05:15:16 01:05:12:03
הגענו לישוב שניקרא
"אבדרפי" עם שלושים שוורים.

01:05:19:08 01:05:16:00
המוביל שלקח אותנו
העמים כ-12 חמורים,

01:05:25:17 01:05:19:21
וכשהגענו לאבדרפי, אותו המוביל
גילה שגנבו שלושה שוורים.

01:05:29:05 01:05:26:05
היישוב אבדרפי
נמצא ממש בגבול סודן,

01:05:32:19 01:05:30:00
והמוביל הוא ביקש שנחכה לו שם,

01:05:36:18 01:05:33:16
ואמר שהוא יתפוס את השוורים בזמן
שינסו למכור אותם.

01:05:39:01 01:05:37:07
אנחנו חכינו לו במדבר שישה ימים,

01:05:43:21 01:05:40:00
ובזמן שישנו היו נחשים
ועקרבים ארסיים,

01:05:46:11 01:05:44:14
אבל לא קרה לנו כלום.

01:05:50:03 01:05:47:08
ביום השישי הרעב הכניע
אותנו אז החלטנו לחזור

01:05:53:19 01:05:50:16
חזרנו חזרה למקום שנקרא אדרימת,

01:05:57:23 01:05:54:14
אחרי זמן מה אספנו
את שארית כוחנו,

01:06:03:12 01:05:58:06
ובקושי רב יחד עם אחי
הלכנו עד דברק',

01:06:07:05 01:06:04:00
מדברק' המשכנו לאדיס
אבבה ומאדיס אבבה.

01:06:09:15 01:06:08:02

אחרי כל התלאות,

01:06:14:01 01:06:10:08

אני הגעתי לאשקלון ואחי
שיצא לפניי התמקם בבאר שבע

01:06:16:18 01:06:14:11

רק בארץ אני ואחי הגדול נפרדנו
הוא היה בבאר שבע ואני הייתי באשקלון.

01:06:21:14 01:06:16:22

לסיימן הגענו,

01:06:27:15 01:06:21:18

כאשר אנשים התחילו את
התזוזה שלהם מבלסה לכאן,

01:06:30:14 01:06:28:07

באותו זמן כאשר נכנסנו לסיימן

01:06:32:16 01:06:31:03

עם הבקר שהיה ברשותנו.

01:06:36:01 01:06:33:03

כשהתחלנו ללכת יחד
עם הבקר

01:06:39:15 01:06:36:22

חילקנו אותם לשלושה קבוצות וכך עברנו.

01:06:42:10 01:06:40:05

בסיימן היה סגן בשם דלביס כבדה,

01:06:47:01 01:06:43:07

ובאותו הזמן הוא חילק פקודת מעצר
לחייליו בכדי שיעצרו רוצח.

01:06:49:14 01:06:47:22

אותו הסגן הגיע בזמן שהובלנו
את הבקר,

01:06:53:09 01:06:50:06

אבי ראה זאת וביקש לעמוד בראש
הקבוצה הראשונה שהובילה את השוורים,

01:06:56:02 01:06:53:22

הסגן ביקש שנעצור אז עצרנו,

01:07:02:02 01:06:56:21

הסגן התחיל לשאול למעשינו ואמר,

"מי אתם, למה אתם הולכים עם כזו כמות של בקר?"

01:07:04:12 01:07:02:22
אבי ענה שלא עשינו כלום,

01:07:12:22 01:07:05:06
הוא אמר לו שמכיוון והאזור יבש הוא
לוקח את הבקר למקום שיש בו מים ועשב,

01:07:14:14 01:07:13:14
ושהבקר הרכוש שלו.

01:07:17:12 01:07:14:24
בסדר
- וחבר של אבי

01:07:22:03 01:07:17:23
הוא היה המאסף, השגיח
על הילדים הצעירים,

01:07:24:11 01:07:22:11
בנוסף הוא היה קרוב משפחה של הסגן,

01:07:32:22 01:07:24:24
אמו של הסגן היא אחותו
של החבר הזה שמלווה אותנו,

01:07:36:24 01:07:33:19
ובגלל זה הסגן אמר לו, שלא יכול להיות שהוא
עובר ללא סיבה, כי בטוח הוא רצח מישהו,

01:07:42:10 01:07:37:04
הבחור המאסף ענה לו "נראה לך שארצח
ואסתובב ככה ביום?"

01:07:46:05 01:07:43:00
"תכף יבואו כולם הנשים
והילדים שנמצאים מאחור"

01:07:49:16 01:07:47:17
הסגן אמר לעצור

01:07:52:24 01:07:50:13
המלווה ניגש אליו,

01:07:57:08 01:07:53:08
והסגן אומר לו "תגיד לי האיש בריא
שהוא הולך עם כמות כזאת של בקר?"

01:08:01:16 01:07:58:04

המלווה ענה "כן הוא בסדר גמור
הוא חבר של אבא שלי"

01:08:04:00 01:08:01:20
"ואני הולך איתו כי אבא
שלי ביקש שאלווה אותו",

01:08:07:06 01:08:04:04
"זו הסיבה שהוא
מטייל כך עם כל הבקר"

01:08:12:13 01:08:07:13
"נראה לך שהוא ירצח ויטייל ככה עם הבקר?
אל תדאג זה בסדר הוא חבר של אבי"

01:08:17:05 01:08:13:13
למה הסגן חשב שהוא רצח?

01:08:18:11 01:08:17:11
הוא חשב ככה.

01:08:23:01 01:08:19:12
זה קרה כשרצייתים לקחת
את הבקר למקום אחר?

01:08:25:10 01:08:23:11
כן בזמן שהלכנו לכיוון סיימן,

01:08:28:19 01:08:25:20
הסגן פנה לאבי ושאל אותו

01:08:33:15 01:08:29:09
"אין בקר בסיימן שאתה לוקח
את כל הפרות האלה לשם?"

01:08:39:12 01:08:33:21
"למה שלא תמכור אותם
ותיקח איתך את הכסף?"

01:08:43:21 01:08:39:23
בתגובה אבי השיב שהוא לא מתכוון
להתערבב עם גנבים ורמאים,

01:08:50:02 01:08:44:06
שכן את הבקר שלו, השיג
באמצעות עבודה קשה של יזע ודמעות,

01:08:52:11 01:08:50:12
ושבטח ובטח הוא אינו מתכוון שהבקר שלו,
יהיה רכוש של מישהו אחר, שכן

01:08:55:02 01:08:52:22
שה' נתן לו את הבקר
ושהוא יהיה לצדו,

01:08:58:07 01:08:55:18
אז הוא שיחרר אותנו הסגן לדרכנו.

01:08:59:08 01:08:58:18
אחרי שהלכנו

01:09:03:07 01:09:00:08
עם הרכוש מרחק רב,

01:09:06:20 01:09:03:18
מאוד,

01:09:10:02 01:09:07:05
התמקמנו לנו, אני אחיי
ואבי במקום מבודד.

01:09:13:16 01:09:10:07
בניתם בית?
כן בנינו בית,

01:09:16:19 01:09:14:05
היו לנו ראשי בקרים,

01:09:20:04 01:09:17:08
וחיינו שם טוב במשך 20 שנים.

01:09:21:17 01:09:20:10
היו יהודים?

01:09:26:22 01:09:23:19
בסיימן מנאט'ה היו
כ - 100 משפחות.

01:09:31:03 01:09:27:05
חייתם באותו איזור?

01:09:33:10 01:09:31:09
בערך מחדרה ועד קרית נורדו.

01:09:39:15 01:09:33:19
במקום החדש שהגענו אליו,
היו כוהנים.

01:09:44:10 01:09:39:24
סיימן בגודלה של ירושלים,

01:09:47:04 01:09:44:18
מקום מאוד פורה.

01:09:49:15 01:09:48:08
בסיימן היו לנו שופטים משלנו.
היה שופט,

01:09:53:03 01:09:50:06
בשם ישאלק'ה
מרשה שנמצא בארץ

01:09:57:05 01:09:53:11
הוא חי כאן בחדרה, לפעמים
מדברים עליו בחדשות,

01:09:59:22 01:09:57:17
אולי שמעתם עליו, בכל אופן הוא
היה השופט שלנו.

01:10:03:10 01:10:00:08
היו עוד מנהגים אחרים
כולם היו משלנו.

01:10:09:04 01:10:03:18
לכול היהודים הייתה אדמה בבעלותם?
- בטח

01:10:14:00 01:10:09:14
באזור סיימן, האדמות היו בבעלות יהודים,

01:10:24:17 01:10:14:09
ועדיין יש שאומרים שהראשונים מביתא ישראל שעזבו
את מקומם ועלו לארץ היו מסיימן, מלטסה ומק'וארה,

01:10:27:19 01:10:25:06
לרוב העיסוק היה בחקלאות?
- אני?

01:10:33:06 01:10:28:24
כן בעיקר בחקלאות, אבל עסקתי גם באריזה.

01:10:34:23 01:10:33:14
בחקלאות

01:10:40:14 01:10:35:11
לא היו לנו מתחרים,

01:10:44:00 01:10:40:21
בנוסף לזה היה שפע של אוכל.

01:10:48:16 01:10:44:15
בתור ילד אהבתי לשחק, הייתי שחקן,

01:10:51:09 01:10:49:02
גם בתחום החקלאות.

01:10:54:21 01:10:52:09
היה לי קול יפה מתי שהייתי שר,

01:10:58:14 01:10:55:21
אפשר לומר שהייתי טוב בהרבה דברים,

01:11:01:07 01:10:59:02
הייתי שמח מאוד בחלקי ובחיי.

01:11:04:10 01:11:01:21
ואז אחרי שקברתי את אשתי

01:11:08:24 01:11:04:22
וכמה מילדיי, תקופה קשה,
ועכשיו אני כאן בישראל,

01:11:12:21 01:11:10:11
ברוך ה' הספקתי לעלות לארץ,

01:11:15:05 01:11:13:13
וככה היו החיים שלי

01:11:20:09 01:11:15:22
כשעברתם לסיימן יחד עם
אביך וכל המשפחה שלך,

01:11:23:02 01:11:20:21
עברתם כי המקום היה טוב?

01:11:25:19 01:11:23:16
המקום היה הררי,

01:11:30:22 01:11:26:01
מקום שצמחו בו כל מיני דגנים,
חיטה שעורה ט'יף ותירס,

01:11:33:21 01:11:31:10
שלל של דגנים.

01:11:39:23 01:11:34:05
והנהר איך אני אתאר
לך אותו, מגיע מפה ועד הכפר,

01:11:43:03 01:11:40:10
שפע של מים זה מקום
שיש בו פירות על העצים בקיץ,

01:11:47:10 01:11:43:12
מטעי פול ומטעי תירס,

01:11:50:00 01:11:47:17
סיימן זה מקום פורה לגידולים חקלאיים.

01:11:55:06 01:11:50:11
זה מקום של צדיקים,
כמעט כמו ארץ ישראל,

01:11:57:16 01:11:56:04
פלפלים יש בשפע,

01:12:07:16 01:11:58:07
היינו קונים רק אפונה ופלפל,
סליחה רק אפונה בשוק.

01:12:11:18 01:12:08:01
שהיינו הולכים לשוק היו
מעמיסים את התירסים,

01:12:16:06 01:12:12:00
ומוכרים את התירס תמורת
אפונה כלומר סחר חליפין.

01:12:19:23 01:12:17:15
החיים שלנו שם היו

01:12:22:05 01:12:20:15
ממש יפים.

01:12:25:21 01:12:23:03
כל האחים ביחד, כאשר
אבי הוא המרכז.

01:12:28:16 01:12:26:05
היה לנו ממש טוב.

01:12:34:09 01:12:29:02
ששרצינו לעזוב הורינו נפטרו,

01:12:38:10 01:12:34:24
ונפרדנו רק ברגע
שרצינו לעלות לארץ

01:12:43:00 01:12:39:18

בן כמה היית כשההורים שלך נפטרו?
- אני

01:12:53:24 01:12:46:01
הייתי בערך בן ארבעים
- הייתה מבוגר

01:12:58:06 01:12:55:04
כמה אחים ואחיות הייתם בסה"כ?

01:13:04:19 01:12:58:10
היינו ארבע אחים והיו לנו
שתי אחיות שנפטרו בלסטה

01:13:10:03 01:13:05:23
שתי בנות?
- כן הינו ארבע בנים ושתי בנות

01:13:11:14 01:13:10:09
ממה הן נפטרו?

01:13:18:07 01:13:12:19
אחת מהן ילדה שלושה ילדים
ובלידת הילד הרביעי היא נפטרה,

01:13:21:02 01:13:18:21
אבל השנייה הייתה בלי ילדים.

01:13:23:01 01:13:21:06
ומי גידל אותם שם?
- מה?

01:13:27:12 01:13:23:10
מי גידל את הילדים שלה?

01:13:35:02 01:13:28:05
את שני הילדים גידל אביהם,
ואת השתיים הנותרים גידלו ההורים שלי.

01:13:40:12 01:13:36:03
האבא של הילדים, בעלה הראשון
קרואים לו זרי בייליני.

01:13:47:04 01:13:41:20
לילדים קוראים קסיי ויבלנש
והם גדלו עם אביהם.

01:13:49:14 01:13:47:12
אבל את אספו וואנ'יהון

01:13:55:05 01:13:50:12
ההורים שלי גידלו הם
גדלו עם הורי,

01:13:59:07 01:13:55:14
שגם חיתנו אותם
כמו שהם גידלו אותם.

01:14:02:18 01:13:59:10
מה הייתה העבודה של כל
אחד ואחד מכם כחקלאים?

01:14:06:01 01:14:03:04
הבנים עבדו את האדמה.

01:14:09:19 01:14:06:11
כולכם?
- כן ולפעמים

01:14:14:15 01:14:10:04
בקיץ הינו עובדים באריגה,
אבל רוב הזמן זה בחקלאות,

01:14:21:17 01:14:15:09
היינו ידועים מאוד בתור חקלאים,
באיזור לסטה וסיימן לא היו לנו מתחרים

01:14:24:07 01:14:21:21
כי היו לנו מיני גידולים
תבואה מכל הסוגים.

01:14:28:03 01:14:24:20
את הקרקע היינו חורשים בעזרת שני שוורים
שהם אחים או חורשים עם שלושה זוגות של פרות.

01:14:32:17 01:14:28:14
אבי היה חורש גם עם ארבע זוגות
אפילו עם חמישה ושישה זוגות,

01:14:39:17 01:14:33:04
ואחי הגדול היה חורש עם שתי זוגות של
שוורים, ואני לפעמים גם זוג אחד.

01:14:43:01 01:14:39:24
אני הייתי חורש את
האדמה עם שתי זוגות,

01:14:44:20 01:14:44:00
יחד עם אחי.

01:14:48:05 01:14:45:14
ומכון שהזדרזנו לבוא,
מכרנו את הבקר בדרך.

01:14:54:00 01:14:48:12
למי היו בעיות עניים
לאחיר הגדול או הקטן?

01:14:55:06 01:14:54:06
לאחי הגדול

01:15:00:06 01:14:55:11
אחי הגדול היה עיוור ולמרות זאת

01:15:04:12 01:15:00:21
הוא חרוץ היה עובד
איתי בקציר ובחרישה.

01:15:08:06 01:15:04:16
בכול דבר?
- אומנם אני זה שהייתי חורש

01:15:11:19 01:15:08:17
אבל הוא תמיד היה
איתי בקציר ובכל דבר אחר,

01:15:13:22 01:15:12:05
אחי עם הבעיות בעיניים היה ממש קשוח.

01:15:15:18 01:15:14:06
הוא עושה הכל?
- ועוד איך,

01:15:19:17 01:15:16:03
חוץ מעבודת אריגה וכתובה,

01:15:23:14 01:15:19:24
אבל בשאר העבודות הוא היה
עובד איתי. הוא היה ממש חזק

01:15:30:09 01:15:24:04
עד שהיינו גורמים לאנשים לקנא.

01:15:32:20 01:15:31:01
אחרי שהינו אוספים את התבואה בערב,

01:15:38:15 01:15:33:04
הייתי מביא את שאריות התבואה
אליו לבית ונותן לנשים שיחלקו אותה.

01:15:41:00 01:15:38:23

הייתי שם את זה בפתח
הדלת של הבית שלו והולך.

01:15:43:17 01:15:41:08

אחרי החלוקה,
החלק שלי היה הכי קטן, כי

01:15:49:04 01:15:44:06

אשתי הייתה מודדת עם כלי מדידה
שנקרא ק'ונה כמות של 10 או 20 קילו.

01:15:53:10 01:15:49:12

היא הייתה שומרת חלק מהחלק בשביל אחי כאילו
היה אבא שלה, היא הייתה אומרת "זה בשביל איווה".

01:15:55:06 01:15:53:17

מכיוון ואחי איווה לא יכל לעבוד
באריגה או במשהו אחר.

01:15:58:19 01:15:55:17

וככה בסוף אישה אחת הייתה מוותרת לשנייה.

01:16:01:04 01:15:59:07

מה היה שמו?
מי?

01:16:03:09 01:16:01:09

לאחריך הגדול?

01:16:06:22 01:16:04:08

זה שלא רואה העיוור
- קוראים לו מלקמו

01:16:08:22 01:16:07:02

הוא נולד עיוור?

01:16:12:05 01:16:09:01

הוא עלה לארץ וניפטר
ביבנה, בעצם בראשון לציון.

01:16:16:11 01:16:12:13

העיוורון שלו זה מלידה?
- זה מילדות

01:16:18:04 01:16:16:21

זה מהילדות?
- כן

01:16:19:20 01:16:18:06

הוא היה מקבל תרופות?

01:16:26:17 01:16:20:02
לא הוא לא קיבל, הוא התעורר
בילדות ושום תרופה לא עזרה לו,

01:16:31:11 01:16:27:17
אבל למרות זאת היה עושה הכל,

01:16:34:10 01:16:31:22
חוץ מלחרוש ולארוג.

01:16:40:10 01:16:34:24
הוא היה טוב יותר מאלה שרואים,

01:16:42:08 01:16:41:08
הוא היה ידען.

01:16:47:10 01:16:42:19
אני והוא היינו אנשים מכובדים מאוד,

01:16:53:16 01:16:47:17
הינו עושים סולחה בין חברים,
אנשים פשוט כיבדו אותנו,

01:16:55:17 01:16:54:03
אותי ואת אחי,

01:16:58:06 01:16:56:06
היינו עושים סולחות, משכינים שלום בין אנשים.

01:17:03:01 01:16:58:15
אני הייתי ממש חביב על כולם,
גם שהייתי הולך למשרדים,

01:17:05:05 01:17:03:12
הייתי אחד כזה שאנשים מקשיבים לו.

01:17:07:16 01:17:05:09
אנשים היו מקנאים בנו,

01:17:10:16 01:17:07:22
ביבול אני ואחי הינו מתחלקים
ולא רק "בלסטה",

01:17:13:24 01:17:11:00
גם בסמיין שבה חיינו 20
שנה.

01:17:19:14 01:17:14:17

כי היינו חורשים ביחד את האדמה.
החיבור שהיה ביני לאחי, אין דבר כזה היום,

01:17:24:16 01:17:20:05
ואין אדם שלא היה
מקנא בנו, ככה היינו יחד

01:17:27:19 01:17:25:19
ורק בארץ נפרדנו.

01:17:32:00 01:17:28:18
אתה זוכר אם היה משחק
שהייתם משחקים יחד?

01:17:36:01 01:17:32:23
כשצריך לצחוק הינו צוחקים,

01:17:38:21 01:17:37:00
וכשצריך להיות רציניים,
אז הינו רציניים.

01:17:43:03 01:17:39:07
ואם היה מתרחש ריב בין חברים,

01:17:48:07 01:17:43:14
הינו הולכים להרגיע את הרוחות,
ומסבירים לצדדים שזה לא בסדר,

01:17:54:05 01:17:48:20
הינו כועסים עליהם וכך הם היו
מקשיבים לנו ומשלמים בניהם,

01:18:00:04 01:17:56:07
לא כמו שעושים היום. שם הינו
מכנסים את הצדדים לתוך מבנה, סוכה או סכך,

01:18:05:16 01:18:00:19
בגלל שהייתי בעל קול חזק,
ברגע שהייתי מתחיל לשיר,

01:18:09:02 01:18:06:00
הייתי משמח את הנוכחים.

01:18:15:02 01:18:09:17
בגלל שהייתי אדם בעל שם
היו מקשיבים לי.

01:18:21:19 01:18:15:17
או-קיי אז לגבי חתונה
איך הכרת את אשתך?

01:18:25:21 01:18:21:22
הייתי אז חקלאי צעיר והיא הייתה
עוד ילדה כששידכו לי אותה.

01:18:31:16 01:18:26:23
אני הייתי אחד שאוהב למיין,

01:18:33:17 01:18:32:00
ביטלתי שלושה שידוכים,

01:18:39:00 01:18:34:15
בטענה שלאחת היה פגם כזה
ולשנייה היו שפתיים כאלה וכו'.

01:18:42:00 01:18:39:14
בסוף חיפשתי לבד
ומצאתי לעצמי שידוך.

01:18:45:04 01:18:42:13
הינו מאורסים במשך שלוש
שנים, חיכיתי שהיא תגדל

01:18:47:11 01:18:46:01
ואחרי זה התחתנתי.

01:18:49:10 01:18:47:13
למה ביטלת את השלושה השידוכים?

01:18:55:07 01:18:50:22
כי הייתי מפונק, על אחת אמרתי שהיא
ככה, על שניה אמרתי שהיא שחורה מדי,

01:18:58:09 01:18:55:22
והשלישית הייתה טובה אבל

01:19:02:22 01:18:59:00
כשהיא הייתה יושבת הייתה מתנשמת
בכבודות נוחרת כמו פרה,

01:19:05:02 01:19:03:10
אבל היא הייתה יפיפיה.

01:19:11:19 01:19:05:20
אז אמרתי לעצמי אם היא נוחרת בזמן
שהיא יושבת אז מה הולך להיות כשנירדם ביחד.

01:19:13:11 01:19:12:00
לכן אמרתי שאני לא רוצה אותה.

01:19:16:09 01:19:13:17
היו לה עיניים מדהימות וגוף מדהים,

01:19:23:00 01:19:16:23
אבל איך אפשר לישון עם משהיא
שבישיבה היא מתנשמת בכבודות.

01:19:29:01 01:19:23:12
אבי כעס עליו ואמר "מאיפה
אני אמצא לך עוד שידוך",

01:19:33:20 01:19:29:08
"כי אם אתה מחפש אישה לבנה
אין לי איך לשדך לך אחת כזו".

01:19:37:21 01:19:34:11
אחרי כל הניסיונות אבי התייאש
והפסיק לחפש שידוך בשבילי.

01:19:39:05 01:19:38:13
ואז יום אחד הגיע

01:19:45:06 01:19:40:19
דודה של אשתי לעתיד

01:19:47:04 01:19:45:18
לבקר. ובאותו הביקור,

01:19:53:15 01:19:47:15
אבי אמר לו הילד שאני, "מסרב לשידוכים
שאולי הוא רוצה בחורה לבנה, מאיפה אני אמצא לו",

01:19:58:00 01:19:54:05
"אני לא יודע מה יהיה
איתו מה הוא רוצה בדיוק".

01:20:00:23 01:19:58:12
"הוא גדול כבר לא ילד"

01:20:05:05 01:20:01:10
ואז האורח אומר "אפשר לשדך לו את בת
אחותי אם לא מפריע לו שהיא צעירה",

01:20:09:04 01:20:05:18
"היא ממש יפה ברגע שיראה
אותה הוא לא יעזוב אותה",

01:20:15:09 01:20:09:17
"שילך יראה אותה ויגיד לי מה הוא חושב
ואם הוא לא ירצה אותה אני לא הולך מכאן"

01:20:18:16 01:20:16:12
מהון להון ביקשו ממני
להיות השושבין,

01:20:22:06 01:20:19:04
בחתונתו אימא שלו,

01:20:24:17 01:20:23:02
שהיא האימא החורגת שלו,
של השדכן שבא לבקר,

01:20:27:17 01:20:25:06
אמרה לי שהוא עומד ושעלי לבוא
באופן בהול.

01:20:30:07 01:20:28:12
קמתי והלכתי לחתונה הזו

01:20:36:10 01:20:30:09
וכשראיתי אותה, שמחתי שהתיאור של השדכן,
תאם למציאות ממש שמחתי לראות אותה.

01:20:38:10 01:20:36:20
אהבת?
- פשוט שמחתי

01:20:39:01 01:20:38:17
או-קיי

01:20:41:24 01:20:39:06
ואז ברגע שהלכתי לראות אותה

01:20:44:21 01:20:42:19
היא נראתה כמו לבנה,

01:20:48:10 01:20:45:13
היא לבשה "טיפטיף", פעם
הילדות היו לבושות ככה,

01:20:51:10 01:20:49:03
הן היו שמות בד על בד עד המותניים,

01:20:55:16 01:20:52:01
ככה היו מלבישים אותן
זה ניקרא טיפטיף.

01:20:58:04 01:20:55:20
מה זה בדיוק זה שמלה?
- כן

01:21:02:11 01:20:58:19
היא הייתה לבושה ככה בזמן
שאני תופפתי על התופים,

01:21:05:10 01:21:03:00
ויצא כזה סאונד מהתיפוף כאילו
התוף הבין שהיא מצאה חן בעיניי.

01:21:10:16 01:21:06:14
אז היא באה מולי והתחילה
לרקוד עם הצוואר היפה שלה,

01:21:14:20 01:21:11:10
הוצאתי כסף מכיסי
ואמרתי לה בואי תגידי שלום,

01:21:17:22 01:21:15:04
אני קרוב שלך בואי תגידי שלום,

01:21:20:03 01:21:18:10
היא באה ואמרה לי שלום.

01:21:23:11 01:21:20:22
הבאתי לה שטר "ביר"
שזה נחשב הרבה בזמנו,

01:21:25:02 01:21:23:19
אמרתי אל תפסיקי לרקוד

01:21:26:19 01:21:25:19
בזמן שהיא לא יודעת מי אני.

01:21:29:08 01:21:27:14
נשארתי שם עד שהספיק
לי לראות אותה,

01:21:31:13 01:21:30:08
ואז חזרתי לביתי.

01:21:35:23 01:21:32:17
אבי נהג לקרוא לי
ביינל"ה במקום ביינה

01:21:38:10 01:21:36:06
בת כמה היא הייתה?
- הילדה?

01:21:42:00 01:21:38:20
כשהתחנתני איתה היא הייתה

בת 12, ממש ילדה.

01:21:45:12 01:21:42:13

לא זוכר בת כמה היא
הייתה כאשר שידכו בנינו,

01:21:51:12 01:21:45:21

אבל חיכיתי לה שלוש
שנים עד שהתחתנו,

01:21:55:16 01:21:52:05

גידלתי אותה ובסוף התחתנתי אתה

01:21:58:04 01:21:56:09

לאחר מכאן

01:22:02:15 01:21:58:20

חיינו בשמחה ואושר עד
שהמוות הפריד בינו,

01:22:06:09 01:22:03:08

היו לי חיים ממש נוחים.

01:22:12:15 01:22:07:02

לא רק אבי ואמי גם התגאו בי,
גם אחי כי תמיד הייתי שם בשבילם,

01:22:15:04 01:22:13:03

שהייתה איזו שהיא בעיה,

01:22:19:23 01:22:15:20

הם היו מבקשים את עזרתי. תמיד
היה לי זמן בשבילם.

01:22:25:10 01:22:20:20

אבל החיים עוברים
מהר מאז שהיא נפטרה,

01:22:30:03 01:22:27:05

לא שאני רעב ללחם,
אבל איתה זה היה אחרת.

01:22:33:01 01:22:31:01

היא נפטרה כתוצאה מילדה?

01:22:36:01 01:22:33:24

כן ולפני הפטירה היא ילדה

01:22:40:01 01:22:36:15

שלושה ילדים אחרי

היו לה סיבוכים בתהליך הלידה

01:22:42:10 01:22:40:17

פעמיים והיא הפילה.

- מה זה וורד?

01:22:45:23 01:22:43:12

אנחנו קוראים לזה וורדי,

01:22:49:00 01:22:46:06

כל פעם שאישה נכנסת

להריון ומפילה, זה וורדי.

01:22:50:08 01:22:49:03

איך קראו לאשתך?

01:22:54:16 01:22:50:23

קראו לה יהיזבאלם

- יהיזבאלם הייתה רוקדת בצעירותה?

01:23:00:02 01:22:55:20

כן, היא לא הייתה שרה, רק רוקדת.

01:23:02:03 01:23:00:06

הייתה רוקדת יוצא מין הכלל אבל

01:23:05:13 01:23:03:18

בסוף היא נפטרה ונלקחה ממני.

01:23:08:23 01:23:05:24

אני קברתי שלושה ילדים וגידלתי שניים

01:23:11:01 01:23:09:11

והשניים האלה,

01:23:18:10 01:23:12:15

הבכור שלי חולה לצערי

הוא נמצא באיזה מוסד,

01:23:23:19 01:23:19:10

ויש לו ארבע ילדים יפיפיים,

01:23:27:06 01:23:24:08

והצעיר נמצא פה ושם.

01:23:33:03 01:23:27:23

מה יש להגיד ברוך ה' ויש לי

שלושה נוספים מאישה אחרת

01:23:38:14 01:23:34:14

באיזה גיל התחלת עם
המאזניים והשירה?

01:23:39:23 01:23:38:23
שירה?
- כן

01:23:43:07 01:23:41:22
בענייני שירה

01:23:51:06 01:23:43:21
כאשר הייתי עומד ושר היה
יוצא ממני קול זמיר

01:23:55:01 01:23:51:09
זה כשהיית ילד?
- כן הרי שם גדלתי

01:23:56:05 01:23:55:05
מי לימד אותך?

01:23:57:18 01:23:56:18
לשיר?
- כן

01:24:00:03 01:23:57:22
לימדתי את עצמי

01:24:05:01 01:24:00:07
זה לא כמו בארץ, שם באתיפיה כולם שרים,
כשהם יוצאים לחורשה או לשדה.

01:24:10:07 01:24:05:06
אני לא יודעת מה זה ג'אלו וגם לא הדור
החדש שבארץ. תוכל להדגים?

01:24:16:10 01:24:10:19
מה שאתה זוכר גם אם זה קצר
תנסה פעם אחת כדי שנשמע מה זה

01:24:22:12 01:24:16:17
"ארה גוראוו ארה גוראוו"

01:24:29:05 01:24:23:16
הביא איתך את הפר
והבקר ואת שאר הכלים"

01:24:33:23 01:24:29:18
"כי אין אדם אחר שיעשה זאת מלבדך"

01:24:36:06 01:24:34:06
"ארה גוראוו"

01:24:40:17 01:24:37:04
"ארה גוראוו ארה גוראוו"

01:24:48:11 01:24:42:01
"אל תפחדו למות כי מוות
זה עניין של גורל",

01:24:52:22 01:24:48:23
"כי את מה שכבר נקבע לא ניתן לשנות"

01:24:55:10 01:24:53:07
"ארה גוראוו". ככה הייתי שר,

01:24:58:04 01:24:57:04
זה היה ממש יפה.

01:25:00:24 01:24:59:16
רוצה לשמוע גם פיקרה, שירים
להעלאת המורל והמוטיבציה?

01:25:04:02 01:25:02:22
אז הפיקרה הולך ככה,

01:25:08:04 01:25:05:23
"שמעו והקשיבו שידע
זה כוח כדי שתדעו"

01:25:10:21 01:25:08:22
"ביינה ברוק זה אני",

01:25:13:17 01:25:11:11
"ביינה ברוק אח צעיר למלכה",

01:25:16:02 01:25:14:07
"מפיל אותך לארץ ונותן לך בוקס"

01:25:21:12 01:25:16:15
"כדאי שתזוז מהפנים כי יש לי
מחלה שגורמת לי להרביץ"

01:25:24:05 01:25:22:03
"אנחנו משפחה מאוד גזעית",

01:25:26:13 01:25:24:17
"איש לא יגע ברכושנו",

01:25:29:01 01:25:27:08

"לא בגרגיר ולא בפירור",

01:25:34:14 01:25:30:07
"אם אתה רוצה כדי שתקשיב
במקום שתתחיל לשאול אחר-כך"

01:25:41:23 01:25:35:20
"ביינה ברקו חזק כמוט ברזל
נולד בלסטה וגדל בסמיין",

01:25:48:16 01:25:43:17
"לא אזוז ולא אפחד כי
אני הגבר ומלכי זה אחי",

01:25:50:18 01:25:49:03
"אני המדוגם אח של דסה".

01:25:56:16 01:25:53:09
הייתי חורז חרוזים, ככה הייתי שר.

01:25:58:16 01:25:57:03
בשביל מי אתה את השיר הזה?

01:26:04:00 01:25:59:09
ומתי היו חרוזים ככה?
- בזמן קציר או בזמן שחורשים אדמה,

01:26:06:16 01:26:04:20
או בזמן מסיבה

01:26:10:01 01:26:07:09
ומתי אומרים ג'אלו?
- מה? ג'אלו מתי אומרים?

01:26:15:18 01:26:10:11
בזמן חתונה או בזמן
שחורשים כמה אנשים יחדו

01:26:19:03 01:26:16:07
ו/או שיוצאים לקצור

01:26:24:11 01:26:19:20
אתה חיברת את החרוזה הזאת?
- כן אני חיברתי,

01:26:30:01 01:26:25:07
אני בעצמי אפשר לומר שהייתי חכם
כמו נביא והיום אני כבר לא מחבר.

01:26:32:20 01:26:30:18

הייתי מאוד מכובד.

01:26:36:24 01:26:34:09
אז השירה הזאת זה מסורת ישנה?

01:26:39:22 01:26:37:03
השירה הזו ממתי שהתחנתני,

01:26:46:21 01:26:41:05
כל אחד שהייתה שבורך בקול
שירה ערב היה חייב לשיר

01:26:49:01 01:26:47:02
למה?
-חייבים לתת משהו,

01:26:52:01 01:26:49:14
יש כאלה שנותנים נשק,

01:26:54:18 01:26:52:15
במידה והם בעלי ממון.

01:26:59:20 01:26:55:03
ומי שלא יכול לתת נשק
יכול לתת שור.

01:27:02:17 01:27:00:02
זה מתנה?
- כן זה המנהג

01:27:08:01 01:27:03:04
ואז באותו הזמן שמי
הטוב היה ידוע לכל,

01:27:15:14 01:27:08:19
אחד מבני משפחתי שהוא אח של אמי
התחילי לשיר והשירה שלו לא הייתה משהו,

01:27:21:13 01:27:16:18
ואז דוד שלי אמר לו "מה
זה אתה הוא זה ששר לו"

01:27:23:08 01:27:21:24
תן לו שישיר בעצמו,

01:27:25:17 01:27:24:17
ואז התחלתי לשיר.

01:27:33:10 01:27:26:20
"מר אברהם המכובד שמלא בכל טוב כמו ענן"

שמלא בגשם מחכים שתפתח את הלב ותיתן מתנה",

01:27:36:05 01:27:35:05

אמרתי ככה והמשכתי.

01:27:42:20 01:27:36:13

"אנחנו מאורסים כבר ארבע שנים
ועוד לא ראינו ששלכת דברים"

01:27:49:08 01:27:43:08

"שלח אותי באמצע היום שלח באמצע הלילה
רק תפלל בשבילי שלא יקרה לי שום רע"

01:27:54:04 01:27:50:11

"אם אתה רוצה להקשיב אז הקשב
היטב במקום לשאול אנשים אחרים"

01:27:57:21 01:27:54:17

"אם יש בעיה אז יש בעיה?
עד שנכנסים תוך כדי שירה"

01:27:59:23 01:27:58:03

"לא חסרים אנשים מזלזלים
אותם תמיד תמצא"

01:28:04:22 01:28:00:24

"הכירו כי להכיר אותי זה עושה
רק טוב שמי ביני ברקוי נעים לי מאוד",

01:28:09:04 01:28:05:05

"ביננה בירקוי אח צעיר של מלכי
מפיל לריצפה ונותן אגרוף"

01:28:11:07 01:28:09:14

"אנו שייכים לגזע גזעי"

01:28:15:10 01:28:11:16

"איש לא יגע בלחם שלי
אפילו הפירור שייך לי",

01:28:20:02 01:28:15:22

"כדי שלא תעמוד לי מול הפנים
כי יש לי מחלה שגורמת להרביץ"

01:28:24:16 01:28:22:16

מה אני אגיד לך,

01:28:30:16 01:28:25:00

"עשתי שתי סיבובים כאלה
בסככה וקרעתי ברך בפניהם והמשכתי"

01:28:38:05 01:28:31:21
"אתה יכול לשלוח אותי גם באמצע
הלילה רק תפלל שלא יקרה לי כל רע"

01:28:45:01 01:28:40:09
"רוצים להכיר להכיר זה טוב
זה ביינה ברקוי נעים לי מאוד"

01:28:50:01 01:28:46:14
"ואחרי שסיימתי קראו לי לבוא",

01:28:52:22 01:28:51:04
"הלכתי וכרעתי ברך בפניו",

01:28:57:09 01:28:54:24
"אז הוא אומר אני נותן
לך פר שכבר מעולף"

01:29:04:22 01:28:58:23
"ובהמשך אני מתכנן לקנות לך נשק
כך שתוכל ללכת עם זה בגאווה"

01:29:09:11 01:29:05:14
"בזכות המגשרים זה קרה כי הוא לא רצה
לחתן ואפילו כמעט והתגרש מאישתו"

01:29:13:09 01:29:09:23
"רק בזכות אבי שנעזר
במגשרים התחתנתי בסוף"

01:29:15:08 01:29:14:03
"אבל עכשיו הוא אומר"

01:29:21:02 01:29:16:02
"רק בגלל שהתרשמתי ממך למרות
שכמעט והתגרשתי מאשתי בגללך"

01:29:29:10 01:29:21:22
"עם זאת מה כבר יכולתי לעשות
קיוויתי שתצא בגאווה עם הנשק"

01:29:33:08 01:29:29:22
"והרי לא חסר אמצעים
וממון למשפחת ברקויי"

01:29:35:14 01:29:33:23
"אם תרצה לקצור מגידולי אדמה"

01:29:38:07 01:29:35:23

"תוכל לעשות זאת ואם
תרצה לקנות נשק"

01:29:43:05 01:29:38:13
"תמכור את זה ותקנה חדש
ונתן לך גם פר מעולף"

01:29:49:10 01:29:43:17
לי נתנו לי שלושים ביר כדי לקנות קליעים

01:29:51:00 01:29:49:20
כמתנה?
כן -

01:29:53:01 01:29:51:02
מי הם האנשים האלה?

01:29:54:15 01:29:53:06
זה חמי אבא של אשתי

01:29:57:15 01:29:54:19
מי עוד מהאנשים ישבו
שם בפני מי כרעת ברכך?

01:30:03:21 01:29:57:24
אי אפשר לספור זה חתונה זה כמו
כל אירוע היו הרבה אנשים בחתונה.

01:30:06:19 01:30:04:02
היו שם מגשרים וזקני הקהילה?
-בטח מלא

01:30:11:00 01:30:06:23
גם אביך?
-כן הוא בערך בין גילם

01:30:11:19 01:30:11:06
או-קי"

01:30:18:07 01:30:12:06
וכך נשאתי לילדה הזאת
ולקחתי איתי כמתנה גם את הפר

01:30:23:18 01:30:19:02
ואז הלכתי לסימין בכדי לקנות נשק לאבי

01:30:24:24 01:30:23:23
ואבי שהיה חקלאי אמר לי,

01:30:27:18 01:30:25:07

יש לך פר כזה חזק שלא תמכור אותו

01:30:33:01 01:30:28:07
ואז עברתי לחיות בסימין ואחרי
שנה שחרשתי עם הפר הוא מת,

01:30:34:23 01:30:33:23
הזדקן איתי יחד.

01:30:39:01 01:30:35:21
ככה היו חיי מאז ילדותי.

01:30:42:05 01:30:40:08
בשביל מה הייתה צריך רובה?

01:30:47:21 01:30:42:08
אבי העדיף שנעסוק בחרישה הוא לא רצה
שנחזיק נשק כי הוא פחד שנהרוג או נהרג

01:30:49:05 01:30:48:01
לא נתן לנו להחזיק,

01:30:55:01 01:30:50:09
אם מחזיקים נשק אז עלולים להסתבך

01:31:00:17 01:30:55:17
ולכן אבי היה אומר "מה רע
לי עם הפרות והבקר שלי"

01:31:04:12 01:31:00:21
בשביל מה צריך את הנשק
הזה כולה חתיכת ברזל.

01:31:05:18 01:31:04:18
אבי אוהב לחרוש,

01:31:07:08 01:31:06:08
הוא היה אמיד

01:31:13:07 01:31:08:00
וחיינו חיים טובים יחד
עם כל האחים והגיסים.

01:31:17:11 01:31:13:23
השתייה והבשר, הכל מכל היה בשפע.

01:31:20:18 01:31:18:00
הבית של אבי היה באמצע,

01:31:27:11 01:31:21:08

מתי שנפגשו לשתות או לשחוט
זה היה קורה בבית שלו.

01:31:29:10 01:31:27:18
היו לנו חיים ממש טובים,

01:31:33:19 01:31:29:23
אבל החיים חולפים מהר

01:31:40:03 01:31:35:12
והמוות הגיע והפריד בינינו.

01:31:42:14 01:31:41:01
חוץ מהפרידה הזאת חיינו טוב

01:31:44:20 01:31:42:17
הייתה מנגן גם על
גיטרה או רק שירה?

01:31:49:24 01:31:44:24
לא על גיטרה, על חליל. הייתי מנגן טוב

01:31:56:05 01:31:50:23
על חליל הייתי מנגן ברמה מקצועית,
אני זוכר שהייתי מנגן בהרים ובגבעות,

01:31:58:09 01:31:56:11
הייתי תולה אותו על
הצוואר כמו רובה.

01:32:01:08 01:31:58:11
ולגבי חריזה ומאוזאליים
היית מבצע בחתונות?

01:32:06:04 01:32:01:15
כן הייתי שר בכל מקום גם בסיימין,

01:32:08:10 01:32:06:15
בזמן הקציר או כשבוררים תבואה.

01:32:12:05 01:32:09:01
הייתי מפורסם בכך.

01:32:15:20 01:32:12:08
אנשים היו מבקשים שתשיר?
-ועוד איך,

01:32:18:10 01:32:16:06
גם בלסטה במקום שגדלתי בו,

01:32:22:01 01:32:19:17
אבל מאז שאשתי נפטרה,

01:32:26:21 01:32:22:20
אז תדירות השירה והגינה פחתה עד שהפסקתי זאת קליל

01:32:31:00 01:32:27:03
במה שירת החרוזה והמאוזאליים
תורמים לתרבות?

01:32:35:14 01:32:31:02
זה מוסיף שמחה והנאה לאנשים,

01:32:38:05 01:32:36:07
הייתה לכך תרומה רבה,

01:32:43:17 01:32:39:11
כל המבוגרים והצעירים היו מתכנסים

01:32:50:16 01:32:45:03
בעיקר כשהמבצע היה בעל קול ערב.
אגב גם הזקנים היו חורזים.

01:32:53:13 01:32:51:23
גם כאשר נפטר מי שהוא היו חורזים?

01:32:57:05 01:32:54:13
בהתחלה זה לא היה כך אבל
היום חורזים גם כשאדם נפטר,

01:33:00:23 01:32:57:13
היום שרים וחורזים גם
למתים במידה והנפטר צעיר.

01:33:03:19 01:33:01:00
אבל לפני כן זה היה
קורה רק בשמחות?

01:33:06:13 01:33:04:05
כן, אבל היום אנשים מבכים יותר

01:33:10:22 01:33:06:22
כשמישהו נפטרים בין אם הם איכרים צעירים
ובין אם הם בצבא.

01:33:12:23 01:33:11:07
חורזים בשבילו,

01:33:17:03 01:33:14:01
ונוהגים גם לקונן בצורה

מסודרת ומאורגנת.

01:33:23:14 01:33:18:02
בנוסף לזאת

01:33:27:15 01:33:24:04
בעיקר אלה שהגיעו, עכשיו

01:33:32:24 01:33:28:03
כותבים על פועליהם
ומקראים זאת בהלוויה,

01:33:35:17 01:33:33:14
בין אם הוא חקלאי או חייל שרק התגייס,

01:33:39:20 01:33:36:15
כותבים עליהם ושומרים על זה טוב

01:33:45:24 01:33:40:05
במידה והנפטר היה חייל או
אם הוא היה מגשר בין אנשים.

01:33:48:09 01:33:46:04
על כל אלו,

01:33:54:20 01:33:49:15
אחרי הבכי של ההלוויה, מציינים את פועלם.

01:34:00:01 01:33:55:03
גם נשים היו חורזות
ושרות או שרק בנים?

01:34:01:16 01:34:01:03
לא,

01:34:05:24 01:34:02:06
היו גם נשים,

01:34:08:24 01:34:06:13
שמבצעות מאוואלים ושרות
אך הן היו מעטות,

01:34:13:12 01:34:09:08
שניים או שלוש אחוז
מהאוכלוסייה לא באותה הכמות של הבנים.

01:34:17:20 01:34:14:17
אלה שהיה להן קול יפה היו
מנסות וזה היה ממש שמח.

01:34:21:08 01:34:17:24
אם למשל היו מזמינים אותך
לאיזה אירוע,

01:34:24:08 01:34:22:03
בכדי לחרוז ולשיר,

01:34:27:15 01:34:24:21
במקרה כזה אתה מכין
ומתכונן בבית על השירה,

01:34:29:22 01:34:27:23
איך אתה מחבר את החריזה בדיוק?

01:34:33:16 01:34:30:03
זה בא לך מהבטן,

01:34:37:20 01:34:34:03
זה בא לך מהבטן מבפנים,

01:34:41:13 01:34:38:17
כשזה נוגע לשירה וחריזה.

01:34:46:14 01:34:43:03
לכן אם האדם יצירתי וחכם והחריזה טמונה בו
באופן אינהרנטי זה פשוט יוצא טוב.

01:34:48:23 01:34:47:12
זה פשוט בא לו ככה?
כן -

01:34:53:16 01:34:49:14
על החורז כמובן להכיר
את האדם ששרים עליו,

01:34:55:12 01:34:54:01
לדעת איזה בן אדם הוא.

01:35:01:10 01:34:58:08
צריך לדעת אם הוא חקלאי או משהו אחר?
- אני יודע

01:35:04:13 01:35:01:15
כלומר כדי לחבר עליו חריזה
-כן צריך לדעת על פועלו של האדם,

01:35:07:08 01:35:05:02
ובעבר כשהייתי חורז, עכשיו
אגב הפסקתי אבל עכשיו הפסקתי,

01:35:13:20 01:35:08:00

הייתי יודע אם האדם הוא איכר, חייל או מגשר באיזה משרד.

01:35:16:11 01:35:14:03

בחריזה היינו מזכירים את פעולותיהם של האנשים בזמן החריזה.

01:35:20:10 01:35:16:21

החריזה הייתה מתבצעת באותו יום או שהיה לוקח כמה ימים עד שמחברים?

01:35:24:16 01:35:21:08

זה קורה מיד במקום, כך באופן טבעי.

01:35:26:13 01:35:24:18

ככה סתם בלי הכנות?
- כן,

01:35:27:19 01:35:26:15

זה בא לי באופן טבעי,

01:35:34:02 01:35:29:18

כמו שלעץ באופן טבעי יש פירות,

01:35:36:14 01:35:34:10

ככה גם אצלי זה פשוט יוצא,

01:35:38:17 01:35:37:17

מדהים.

01:35:44:17 01:35:39:21

זה כישרון טבעי.

01:35:51:03 01:35:47:13

פשוט איך שהייתי פותח את פי, יצאו לי מחרוזות

01:35:54:13 01:35:51:21

היו גם חריזות בנושא אהבה?

01:35:59:19 01:35:55:15

למשל בנושא אהבה לנשים?

01:36:04:12 01:36:00:10

אהבה לאישה זה רק בשירה
- איזה שירים?

01:36:11:15 01:36:06:10

יש כל מיני שירים יש הרבה.

01:36:12:17 01:36:11:17
איזה סוגים?

01:36:14:24 01:36:13:21
איך נשמעות המילים?

01:36:18:20 01:36:16:12
כמו שאתם שומעים בקלטות בווידאו לדוגמה

01:36:24:06 01:36:19:04
"כמו דגן מובחר שהתבזבז ונשרף היא
חייה עם בעל שמבזבז לה את הזמן",

01:36:30:12 01:36:25:20
"ויש לה גם אגן משהו לא מכאן
גונבת תשומת לב באופן מיוחד"

01:36:36:17 01:36:31:21
"היא לבושה יפה בסגנון משלה היא
יודעת לתת יודעת לפנק בדרכים משלה",

01:36:43:10 01:36:38:15
"גם אומר לכם ואמשיך לספר על
האהבה הזאת אני לא אסיים"

01:36:47:09 01:36:44:24
"כמו באב"י וטנא כמו בוולא וגלנטה"

01:36:50:05 01:36:47:23
"הלב שלי סוער כי הוא
נכנס למקום בעייתי"

01:36:55:16 01:36:50:20
"בשם האלוהים בשם הדיינים
החזירי לי את ליבי כי נדדה שנת"י"

01:37:01:05 01:36:56:04
"את כמו השלטונות שלוקחים לי מיסים
מהכיס במקום שתיקחי את ליבי"

01:37:07:13 01:37:02:00
"חנית ביד אחת מגן ביד שנייה כי
עינייה הכוכבים עליי הן נזרקות"

01:37:13:03 01:37:07:24
"צווארה עדין כמו אגרטל שביר
הלכה אל הנהר ולא חזרה"

01:37:15:21 01:37:13:18
"הלוואי והיא תחזור אליי מהנהר"

01:37:17:22 01:37:16:08
"לא רק כד אחד"

01:37:21:14 01:37:20:02
"אלה גם שור גדול ..."

01:37:28:21 01:37:22:10
"חנית ביד אחת מגן ביד שנייה כי
עינייה הכוכבים עליי הן נזרקות"

01:37:34:03 01:37:29:12
"צווארה עדין כמו אגרטל שביר
הלכה אל הנהר ולא חזרה"

01:37:40:03 01:37:34:21
"הלואי והיא תחזור אליי מהנהר
לא רק כד אחד אלה גם שור גדול"

01:37:43:03 01:37:40:16
"שר הצבאות אדנה יצא להילחם
כי המלך נשבה בידי אויב"

01:37:46:03 01:37:43:16
"הוא ששופט את העם
על פי דרכו ואמונתו"

01:37:49:06 01:37:47:03
"יש לנו את הכוח ההרתעה"

01:37:52:04 01:37:50:06
"המעז להתקרב על חיו מהמר"

01:37:56:21 01:37:53:13
ככה הייתי שר בזמן החריש, ככה היינו שרים.

01:38:01:03 01:37:57:05
מתי שהייתי פוצח בשירה לא היה צורך
להכות את הפרות בכדי שיחרשו.

01:38:03:05 01:38:01:08
לפרות הייתה שר ככה?

01:38:05:09 01:38:03:15
הייתה ממש שר להם?
- כן,

01:38:08:19 01:38:07:07
לא היה צורך להכות אותם

01:38:14:17 01:38:09:14
הייתי שר גם ליד מקורות מים,

01:38:18:02 01:38:15:06
והבנות שהיו נושאות איתן,
היו נושאות כד על הגב.

01:38:21:04 01:38:18:12
ככה היה נהוג בארצנו, הנשים
היו לוקחות איתן כד על הגב,

01:38:24:08 01:38:21:16
וככה כשהבנות עם הכד מים עליהן

01:38:27:08 01:38:24:22
הייתי מתחיל לשיר והן היו נמסות מהשירה.

01:38:32:04 01:38:27:14
אחי הגדול היה מבקש ממני
שאפסיק אם לשיר ואתן להן ללכת,

01:38:34:11 01:38:32:13
ואני הייתי ממשיך בכוונה.

01:38:38:07 01:38:35:01
והוא שוב מבקש שאפסיק ושאתן
להן ללכת, כי יש להן כדי מים,

01:38:42:07 01:38:39:04
ואני ממשיך בשלי בזמן
שהבנות עוצרות ומקשיבות

01:38:46:18 01:38:42:15
הן היו עוזבות הכל כדי להקשיב לך?

01:38:50:08 01:38:46:22
כן בטח בזמן שכד המים עליהן.

01:38:56:09 01:38:51:07
ככה הייתי שר, גם
בשמחות וגם בזמן עבודה.

01:39:00:12 01:38:57:04
הדרך על המעיין עברה בשטח האדמה שלי

01:39:03:17 01:39:01:02
ושבנות היו עוברות הייתי שר.

01:39:09:05 01:39:03:22
הייתה מתפקד גם בתור מגשר

באתיופיה יחד עם אחיך?

01:39:12:10 01:39:09:08

ן

-איך התחלת להיות מגשר?

01:39:17:16 01:39:13:18

כנוצר וויכוח

או עימות בין בעל לאשתו

01:39:22:19 01:39:18:20

היינו הולכים וכועסים עליהם,
משלימים בניהם וחוזרים לעיסוקנו.

01:39:29:03 01:39:23:08

היו כאלו צדדים שרבו בגלל אדמה או נושא אחר,

01:39:32:07 01:39:29:07

וגם במקרים אלו היינו הולכים אל
אותם האנשים,

01:39:37:01 01:39:32:18

ואם רצה אלוהים ונפלנו על יום
טוב אז הינו משלמים בניהם.

01:39:40:24 01:39:38:14

בצורה כזו הינו מגשרים

01:39:45:05 01:39:41:05

אבל פה אי אפשר אפילו לכעוס
על הילד שלך ולחנך אותו.

01:39:47:06 01:39:45:13

שם הגישור היה טוב.

01:39:51:07 01:39:48:17

הגישור כשזה נוגע לקרובים לך, לדם שלך קשה יותר.

01:39:56:08 01:39:51:21

את לדוגמה מספיק גדולה בכדי לדעת
שמוות זה לא דבר קל,

01:40:04:02 01:39:57:12

אם למשל מי שהוא ירה באחר אז
המגשרים היו הולכים ועושים סולחה ביניהם,

01:40:08:06 01:40:04:24

למרות שאותו אדם כמעט נהרג,

01:40:11:03 01:40:08:13

ועדיין הצלחנו להשלים ביניהם.

01:40:17:18 01:40:11:21
בניגוד לכך פה בארץ אי אפשר אפילו לבצע
שלום בית בין בעל לאשתו

01:40:23:16 01:40:18:02
בשל כך שאין לנו את הכוחות,
זמננו אוזל, ואתם הצעירים,

01:40:25:17 01:40:24:07
לא יודעים איך לבצע זאת.

01:40:30:19 01:40:26:12
אבל אנחנו המבוגרים יודעים זאת

01:40:37:04 01:40:31:01
והיה יחס של כבוד לאלה שעסקו
בגישור זה נחשב מכובד?

01:40:40:06 01:40:37:07
כן בטח, ועוד איזה שהיה כבוד,

01:40:41:20 01:40:41:06
כבוד רב מאוד לעולם הגישור.

01:40:45:04 01:40:42:08
כשנוצרת בעיה איך זה מגיע אליכם?

01:40:52:21 01:40:46:08
זה מגיע מאנשים שונים.
- מי ספר איך אתם שומעים על הבעיה?

01:40:55:07 01:40:53:10
היינו שומעים כל כך מפלוני או אלמוני.

01:41:00:18 01:40:55:19
יש אנשים מסוימים
שנחשבים בעלי ידע בתחום הגישור,

01:41:03:09 01:41:01:09
אבל פה לא רואים באם ככאלה,
בעלי ידע בתחום הגישור.

01:41:05:00 01:41:03:12
איזה מן אדם הוא צריך להיות?

01:41:13:04 01:41:05:07
הוא צריך להיות מבוגר ומכובד או שהוא שצריך
להיות אדם טוב? מה צריך להיות לו כדי לגשר?

01:41:19:02 01:41:14:21
יש כל מני סוגי מגשרים,
הרי אין אדם שלא טועה.

01:41:23:17 01:41:19:10
לפעמים המגשר עקשן.

01:41:27:03 01:41:24:07
גם כאן בארץ יש הרבה מגשרים
שזהו תפקידם העיקרי,

01:41:31:00 01:41:27:09
לעומת זאת שם הינו עוזבים
את עיסוקנו ובאים לגשר.

01:41:34:07 01:41:31:10
אבל כאן בישראל אין עבודה למגשר

01:41:37:07 01:41:34:18
כי אנשים פשוט לא מקשיבים להם.

01:41:41:02 01:41:37:12
משלמים לכם על זה
או שזה בהתנדבות?

01:41:46:06 01:41:41:16
את עבודת הגישור עושים בחינם, בשביל הנשמה.

01:41:48:13 01:41:46:15
בנוסף ישנו את המעמד של הכבוד,

01:41:51:11 01:41:48:18
ושם הידוע ברבים.

01:41:55:02 01:41:51:16
ולא כל אחד הולך להיות מגשר, רק אנשים
שידועים בחוכמה ובידע שלהם

01:41:56:13 01:41:55:08
אנשים שמבנים דבר או שתיים.

01:41:57:20 01:41:56:20
שוב אני אחזור ואומר,

01:42:02:21 01:41:58:06
רק אנשים שיש להם ידע
בנושא הולכים להיות מגשרים,

01:42:07:22 01:42:03:16

אבל פה למרות שיש מגשרים אף אחד
לא משתמש בהם, כל שכן בידע שלהם.

01:42:12:07 01:42:08:02

אבל באתיופיה כן היו מקשיבים להם?
- בטח ועוד איך,

01:42:17:16 01:42:12:22

באתיופיה ברגע שנוצרת בעיה אנשים פנו למגשרים.
- כן בטח

01:42:22:23 01:42:18:10

ככה פתרו בעיות, כיום הנושא הזה מאוד חסר בישראל.

01:42:25:22 01:42:23:03

אך חוץ מכך לא חסר שום דבר בארץ.

01:42:31:12 01:42:27:05

אם היה אפשר להחזיר את עבודת
המגשרים בשיתוף בתי המשפט והשופטים,

01:42:39:21 01:42:34:00

כמו במקרה של רצח. לדוגמה במידה והצד של הנרצח חזק
וצעיר באותו יום הוא הולך לבצע את נקמת הדם,

01:42:41:16 01:42:40:09

אבל פה עוצרים אנשים, מפנקים אותם

01:42:44:18 01:42:43:05

זו אחת הבעיות.

01:42:52:11 01:42:45:16

אבל אצלנו אם לא מצליחים לכלוא אותו ולגרום
לרוצחים לשלם על מעשיהם, אז מבצעים נקמת דם.

01:42:54:23 01:42:52:21

שולחים אותו למקום אחר?
- כן

01:42:59:23 01:42:55:04

פה עוצרים חשודים, מפנקים
אותם ובגלל זה רמת הפשיעה עולה,

01:43:05:14 01:43:02:12

זוהי הבעיה שיש כאן בארץ.

01:43:07:05 01:43:06:01

בעל ואישה זה...

01:43:11:11 01:43:08:13

בעל ואישה זה כמו שפתיים ושניים

01:43:14:20 01:43:12:14
אם השפתיים או השניים,

01:43:19:17 01:43:15:05
כאשר אני סוגר את השפתיים ואז
מחייך החיוך יוצא יפה כמו של כלה שזה הרגע התחתנה.

01:43:23:22 01:43:21:07
החיוך תמיד יראה יפה,
עד שהשניים נופלות,

01:43:27:03 01:43:24:23
אותו דבר לגבי בעל ואישה

01:43:34:04 01:43:29:11
מכסים זה את זה ומתייעצים זה עם
זו. הרי עם אי אפשר לחנוך ולגדל ילד

01:43:37:16 01:43:35:02
בשביל מה ללדת אותו,
אם לא נותנים לגדל אותו.

01:43:42:20 01:43:37:18
אם למשל בעל ואישה רבים זה עם זו

01:43:45:18 01:43:43:04
איך אתם פותרים את הבעיה?

01:43:48:01 01:43:47:01
פותרים את זה,

01:43:51:23 01:43:48:05
באיזה מקום אתם פותרים את הבעיה
אצלם בבית או במקום אחר?

01:43:55:00 01:43:52:01
הולכים אליהם לבית
-הולכים אליהם לבית

01:43:57:23 01:43:55:11
קוראים לכם לשם?
כן -

01:44:02:15 01:43:58:08
למשל כשאנחנו מגשרים
אנחנו עושים זאת בנפרד

01:44:06:16 01:44:03:04

בהתחלה פונים אליו,
כמו שאת עושה עכשיו.

01:44:10:19 01:44:08:01
בדיוק כמו שאתם מראיינים אותי עכשיו לבד
- כן

01:44:13:16 01:44:11:08
ושם מספר לי הצד על העוולות שנעשו לו.

01:44:16:06 01:44:14:05
או-קיי
- את כל מה שיש לי על הלב.

01:44:19:01 01:44:17:02
ולכן כשבאים להשלים,

01:44:22:04 01:44:19:17
אנו יודעים מה הציק לכל צד וצד.
אנו נותנים להם לנהל שיג ושיח אחד עם השני,

01:44:28:19 01:44:23:15
ואז בודקים את טענות הצדדים השונים, רק מקשיבים.
אנו לא משקפים לצד אחד את טעויותיו בזמן שהוא מלין,

01:44:35:05 01:44:29:18
ואותו הדבר בנוגע לצד השני.

01:44:40:00 01:44:35:18
אנו מתייחסים ומציינים רק את הדברים
הטובים, שיש אצל כל צד וצד,

01:44:42:01 01:44:41:01
ומדברים על הצדדים הטובים

01:44:45:15 01:44:44:12
ומעצם כך אנו מוכחים אותם.

01:44:49:15 01:44:46:12
כשהם נמצאים יחד או כל אחד לחוד?
- בהתחלה כל אחד לחוד

01:44:53:13 01:44:49:19
ואחרי שהם קיבלו את הייעוץ

01:44:55:21 01:44:53:16
אנו מארגנים מפגש בו כל צד
מבקש סליחה אחד מהשני.

01:44:59:02 01:44:56:12

כך הזוג חוזר להיות ביחד.

01:45:04:01 01:44:59:07

בהתחלה שואלים כל אחד
בנפרד מה העוול שנגרם לו,

01:45:09:03 01:45:04:21

ולאחר שמבררים זאת בדרך כלל מגלים
שכל צד ישנו אשם תורם בצורה בזו או אחרת,

01:45:12:05 01:45:10:08

במצב הנוכחי.

01:45:15:03 01:45:12:18

אבל אנו לא מזכירים את השגיאות אחד של שני,

01:45:16:21 01:45:15:11

אנו רק מזכירים את החוזקות,
את הנקודות הטובות אצל כל צד.

01:45:24:20 01:45:17:00

לדוגמה כמו שבוררים תבואה
ומסלקים את הפסולת הצדה,

01:45:28:17 01:45:25:08

ואת העיקר את שומרת אצלך

01:45:30:13 01:45:29:01

ככה זה גם ביעוץ, מפרידים בין עקר לתפל.

01:45:35:15 01:45:31:02

אם יש שגיאות שהוא עשה,
או טעויות שהיא עשתה,

01:45:43:12 01:45:36:02

מסיטים הצידה את הדברים הלא טובים,
ומתייחסים רק לדברים הטובים.

01:45:49:14 01:45:43:21

מעצימים את החוזקות אצל
כל צד וצד,

01:45:54:00 01:45:50:06

וכך מבטלים את התפל.

01:45:56:13 01:45:54:08

בגישור מזכירים את הדברים הטובים,
עושים סולחה,

01:45:59:22 01:45:56:19

עושים שלום בית
כדי שימשיכו לחיות יחד.

01:46:03:13 01:46:00:17
האם הם מדברים אמת בלי
להסתיר פה ושם משהו?

01:46:07:02 01:46:03:20
אמרתי לך, שאת שהמגשרים מציגים את החוזקות של
כל צד וצד, בכדי לגרום לצדדים להשלים.

01:46:10:20 01:46:08:19
אני התכוונתי לאלה שעושים שלום בית
- אלה?

01:46:14:11 01:46:11:00
הכוונה לזוג שבא עם הבעיות לדוגמא,

01:46:17:15 01:46:14:21
הם באים בלב שלם אל המגשרים,
הם לא מסתירים משהו,

01:46:19:19 01:46:19:00
הם לא מסתירים.

01:46:27:14 01:46:20:00
הצדדים שמגיעים למגשרים מאוד כנים
ומספרים למגשרים על כל עוולה.

01:46:33:04 01:46:28:14
מפה לשם,

01:46:36:01 01:46:33:14
בזמנו היה נהוג גם לתת עונש פיסי,

01:46:39:23 01:46:36:20
היה נהוג להרביץ שם, באתיופיה
במידה ואחד מהצדדים ביצע טעות,

01:46:45:03 01:46:40:12
לדוגמה ענישה לצד הפוגע באם התברר שהוא ביצע טעות

01:46:47:05 01:46:45:14
ואז המגשרים מבקשים מהצד שנפגע שיסלח לצד הפוגע,

01:46:51:12 01:46:48:22
הליך הגישור ממשוך,

01:46:57:04 01:46:52:08
וכל צד מתוודה על כל עוולותיו כלפי ולעבר הצד השני,

כל צד מודה בטעויותיו, הם אומרים אחד לשני

01:47:04:04 01:46:57:10

שהם מצטערים ומבקשים סליחה אחד מהשני.

01:47:07:19 01:47:05:04

כל היינו עושים שלום בית.

01:47:13:08 01:47:07:23

ולמה מניחים אבן על הגב
מה זה אומר המנהג הזה?

01:47:16:23 01:47:13:13

בכדי להודות בטעות ובעוול שנעשה

01:47:18:16 01:47:17:16

ככה זה היה,

01:47:21:18 01:47:19:24

וכך היו משלימים.

01:47:27:07 01:47:22:24

והזוגיות היא בהתחלה חדשה,
שאיננה מבוססת על טינה.

01:47:32:08 01:47:27:19

בנוסף לכך שהצדדים, בני הזוג, משלימים
והתא המשפחתי נשמר. כולם ביחד,

01:47:35:14 01:47:32:18

כשהילדים חוזרים לביתם הם
רואים את הוריהם, אבא ואמא,

01:47:40:12 01:47:36:08

וברגע שילדים רואים את הוריהם
הם מתמלאים בשמחה.

01:47:42:16 01:47:41:06

זה טוב שלילד שיש לו סביבה
משפחתית כי זה עושה לו טוב,

01:47:47:21 01:47:43:06

פעם אבא שלו מפנק אותו ופעם
האימא וזה אושר גדול,

01:47:52:06 01:47:48:02

כשהילד שוהה בחוץ הוא כבר מתגעגע להוריו.

01:48:00:03 01:47:52:24

אם את רוצה לדעת, באתיופיה

נהוג לשמור בצורה טובה על הצאן והבקר,

01:48:03:13 01:48:00:22
ואילו בארץ אנשים שיש להם
קצת שכל, שומרים על הילדים,

01:48:09:19 01:48:04:21
דואגים לו שהוא לא בבית.

01:48:14:18 01:48:10:11
ההורים דואגים כי הם הילדים,
כי לא רוצים שיאונה להם כל רע.

01:48:20:23 01:48:15:11
ורק שהילדים חוזרים לבית, ההורים נרגעים.

01:48:25:10 01:48:21:21
ההורים מפחדים שיקרה משהו לילדיהם,

01:48:27:23 01:48:25:18
והם מודאגים עד שהם לא רואים
הגיע לביתו.

01:48:32:21 01:48:28:01
יש לך דוגמא לשלום בית
שעשית ואיך פטרת את הבעיה?

01:48:36:03 01:48:33:15
אתה זוכר משהו?
- לדוגמה

01:48:42:12 01:48:36:12
מישהו אומר שפלוני ואלמוני בריב,

01:48:47:15 01:48:42:23
אני טיפלתי בצד א, פלוני
ומישהו דיבר עם צד ב, אלמוני

01:48:52:11 01:48:48:04
ההליך הגישור אומר שעלינו ללכת באיזה שהוא יום
לצדדים, להטיף להם, לכעוס עליהם ולדבר איתם.

01:48:54:15 01:48:53:11
את מבינה?
- כן

01:49:00:08 01:48:55:01
ובזמן שאנחנו מדברים איתם, כל מגשר מדבר עם צד אחד,

01:49:05:00 01:49:01:05

פלוני לחוד ואלמוני לחוד,

01:49:13:20 01:49:05:23
ושם כל אחד מודה בפני המגשר
על עוולותיו כלפי הצד השני.

01:49:16:16 01:49:14:12
ובסיבוב השני המגשרים מתחלפים. בסופו של יום כל מגשר
מציג באור לטובה את הצד שפגע למול הצד הנקבע וההפך

01:49:20:03 01:49:17:07
היינו שהצדדים, הזוג לדוגמה, ישלימו,
בכדי שגם ימשיכו לגדל את הילדים ביחד.

01:49:26:07 01:49:20:19
אומרים להם תתחייבו מחדש ותחדשו
את הטוב שבקשר שלכם ותחיו בשלום.

01:49:28:14 01:49:26:16
אנו המגשרים הינו מבקרים את הצדדים, מבקרים אותם
בהליך הגישור בניהם ובסופו של יום,

01:49:32:00 01:49:30:11
עושים שלום בית והולכים.

01:49:38:19 01:49:32:17
מעט לעת יש משקיף.

01:49:45:03 01:49:40:12
ועדיין בישראל היום אסור להורה להעניש את הילד.

01:49:49:11 01:49:46:05
אנחנו באתיופיה, אלפנו בקר,
שוורים פרות,

01:49:51:17 01:49:49:13
אל פעולת האילוף אני ממש מתגעגע.

01:49:55:16 01:49:51:24
היינו מצליחים לאלף את הבקר הכי
פראי שיש וגורמים לו לחרוש.

01:49:57:15 01:49:56:08
זה לא היה משנה כמה הפרה מתנגדת.
כמה הפרה מתנגדת

01:50:00:22 01:49:58:15
חלקנו היינו תופסים את העגל

01:50:04:20 01:50:00:24

חלקנו היינו מחזיקים אמצעי
קשירה וקושרים הפרה

01:50:06:11 01:50:05:01
ובעוד חלק מחזיק בקרניים.

01:50:12:00 01:50:07:03
וככה כל בוקר, אלפנו אותה עד שהיא
לומדת לתת שיחלבו אותה בלי שהיא קשורה.

01:50:16:00 01:50:12:19
אחרי הקשירה נשארים 2 אנשים, האדם ששומר
על העגל ואדם נוסף שחלב מעטיני הפרה חלב.

01:50:19:03 01:50:16:13
מכל הארבע שהיו בכדי לאלף אותה בהתחלה

01:50:25:23 01:50:19:20
כפי שאמרתי אחד שומר על העגל והשני חולב

01:50:29:04 01:50:26:05
זזה בגלל שהצליחו
לאלף וללמד אותה?

01:50:31:17 01:50:29:09
כן, ככה הינו עושים
מאלפים ומחנכים את הבקר.

01:50:33:11 01:50:32:04
הכי קשה היה לאלף את הפרד,

01:50:38:07 01:50:34:17
פרד היא חיה מאוד עקשנית. לפרד,
היינו קושרים את הרגלים,

01:50:41:06 01:50:39:03
ומאלפים אותו,

01:50:45:13 01:50:41:21
יש אחד שמושך אותו בזמן שהבעלים יושבים עליו
והופכים לחלק מהליך האילוף.

01:50:47:09 01:50:45:19
בכדי בסופו של יום הבעלים
יצטרכו לרכב על הפרד, לכן,

01:50:49:14 01:50:48:04
כל פעם שהוא הם רוכבים על הפרד
וגם כן מאלפים, בכדי שבהמשך,

01:50:51:20 01:50:50:04
הפרד ייתן לבעלים לרכב על גבו ללא שום בעיות

01:50:56:09 01:50:52:16
איך בדיוק זה קורה הם קושרים
לפרד את הרגליים ואומרים לה מה?

01:50:58:05 01:50:57:00
הם קושרים לה את הרגליים?

01:51:03:23 01:51:00:11
אם הוא ממש חזק, אז
קושרים לו את הרגליים,

01:51:07:12 01:51:04:05
אחד תופס אותו והשני
מכה אותו עם מקל.

01:51:08:20 01:51:07:20
או-קיי

01:51:14:05 01:51:09:22
וכך הוא מאולף.

01:51:19:19 01:51:15:19
בתחילת האילוף מכים ומאלפים
את הפרד ואחרי כשבוע

01:51:22:10 01:51:20:03
אפשר לרכב עליה בקלות

01:51:27:06 01:51:23:18
אתיפיה הייתה מקום שבו היה
אפשר לחנך את חיות הבית,

01:51:30:13 01:51:27:12
האילוף של חיות הבית באתיפיה,
זו חוויה שאליה אני מתגעגע.

01:51:32:19 01:51:30:21
חוץ מי זה לא חסר לי דבר.

01:51:37:18 01:51:33:22
כמו אילוף כך גם בחינוך,
אם הילד בעייתי מחנכים אותו.

01:51:42:18 01:51:39:01
אם הילד בעייתי מכינים שוט שוט

01:51:47:14 01:51:43:12

ומחנכים אותו עם השוט עד
שהוא הופך להיות ילד טוב.

01:51:49:11 01:51:47:21
ככה הוא הופך להיות אדם
רציני שמסוגל להקים בית.

01:51:52:00 01:51:50:00
אבל בארץ מי מסוגל להרביץ לילד?

01:51:55:19 01:51:52:05
באתיופיה הורים מרביצים לילדיהם בכדי לחנך

01:52:00:04 01:51:56:16
זה רק בכדי שיהיה ילד טוב, שיגדל כמו שצריך.
הרי איזה הורה מרביץ לילד כי הוא רוצה להרוס אותו.

01:52:04:03 01:52:00:14
היו שואלים את הילד,
האם אביך הכה אותך האם אמך הכתה אותך.

01:52:07:02 01:52:04:10
העובדות הסוציאליות, הפכו להיות
ההורים של ילדנו וגם שלנו.

01:52:10:06 01:52:08:23
וגם איך אתם קוראים לזה...

01:52:16:17 01:52:10:10
פה העובדות הסוציאליות מנסות תמיד
לבדוק אם הורי הילד הכו את הילד,

01:52:20:03 01:52:17:23
ואם הילד אומר כן
הם באים אליך לבית,

01:52:22:23 01:52:21:01
ואני תוהה איפה הסמכות של ההורים מדוע היא
מתגמדת למול הסמכות של העובדות הסוציאליות?

01:52:27:07 01:52:24:00
כל הביקורים הללו הם כהסתה,

01:52:28:24 01:52:28:10
ותו לא.

01:52:32:02 01:52:29:02
ילדים בראש ובראשונה צריכים ללמוד
מהוריהם ואז משאר העולם.

01:52:34:00 01:52:32:04

כי אין הורה שרוצה
שילדו יפלו לתרבות רעה,

01:52:38:13 01:52:35:20

תשמעי כשנערה יוצאת לבדה.
כמו לדוגמה, נערה שיוצאת לבדה.

01:52:42:15 01:52:38:20

אגב גדלת פה או באתיופיה?
- גדלתי באתיופיה

01:52:48:07 01:52:42:24

החינוך האתיופי והישראלי אותו הדבר?
- לא דומה

01:52:51:14 01:52:49:04

פה בארץ הבנות הולכות לאיבוד

01:52:56:22 01:52:52:08

באתיופיה זה היה אסור, כי ברגע
שמחשיך אסור לאישה ללכת לבד.

01:53:03:06 01:52:57:00

בשביל זה אני מראינת אותך
עכשיו בכדי שמנהגים שהיו לא ישכחו,

01:53:05:14 01:53:03:11

כל השאלות לגבי החיים באתיופיה והמנהגים,

01:53:09:03 01:53:06:02

ואיך שפותרים סכסוכים,
וכל מה שאתה מספר זה בשביל

01:53:14:08 01:53:09:10

שההיסטוריה תתועד, שהמנהגים לא ייעלמו

01:53:16:20 01:53:15:11

נו זה מה שאני אומר לך.

01:53:20:21 01:53:16:23

לדוגמא לגבי השאלה של
פתרון סכסוכים לא ענית לי

01:53:24:05 01:53:21:15

כאשר בא מי שהוא עם בעיה
-נכון

01:53:28:01 01:53:24:10

ברוב הפעמים אתם המגשרים מוצאים פתרון לסכסוך,

01:53:32:03 01:53:28:13
משלמים בניהם תוך שמייעצים להם.

01:53:34:20 01:53:32:09
ואז הם חוזרים לביתם וחיים בשלום
- כן

01:53:39:18 01:53:35:02
ומה קורה במקרים שלא מוצאים
פתרון והגישור לא מצליח?

01:53:46:06 01:53:41:16
תשמעי כשאדם בא לשאול

01:53:50:23 01:53:47:07
"כשהנועם מדבר לקהל היושב"

01:53:53:23 01:53:51:15
"דבריו נשמעו כמו רוכל ללא סחורה"

01:53:58:13 01:53:54:12
יש את המשפט אין כמו חכם כבעל ניסיון,
אדם צריך להקשיב לאדם שחכם ומנוסה יותר ממנו

01:54:04:20 01:53:59:11
כי ייתכן והאדם טעה ולכן בכדי שתהליך
הגישור יצא לפעול. עליו להודות שטעה.

01:54:10:07 01:54:05:07
ואם הוא מפנים את העצות שניתנו לו במהלך
הליך הגישור, זה רק יכול להיות טוב בשבילו.

01:54:17:21 01:54:11:00
באם האדם לא מפנים את העצות. אז זהו בזבוז זמן של המגשר
ושל הניסיון גישור. זה בזבוז זמן של הייעוץ והיועץ

01:54:19:16 01:54:18:06
אז מה עושים במצב כזה?

01:54:23:17 01:54:20:10
נשארים בלי פתרון?
-יש מקרים שקשים לפתרון

01:54:27:21 01:54:24:10
כבר אמרתי לך
-לא פה בארץ הכוונה באתיופיה

01:54:32:02 01:54:28:06
באתיופיה ברוב המקרים,

הליך הגישור הוא היה עוזר

01:54:33:02 01:54:32:11

והוא עוזר

01:54:36:23 01:54:33:04

לתושבים בסביבות הכפר.

01:54:41:14 01:54:37:01

אבל כשלפעמים לא מצליחים לפתור את הבעיה איזה פתרון נוסף יש?

01:54:45:19 01:54:42:11

ישנם מקרים שמועברים לבית המשפט.

01:54:47:24 01:54:46:03

למה הכוונה שאתה אומר משפט?

01:54:51:13 01:54:48:23

דבר אחד על בתי המשפט,

01:54:55:05 01:54:52:00

לגבי השופט, שרק יסלח לי אלוהים,

01:55:00:13 01:54:55:14

במקרים מסויימים שופט זה טוב, אבל לפעמים באם מדובר בזוג עם ילדים, אנשים נעצרים,

01:55:05:07 01:55:00:23

למשל באתיופיה אדם נעצר ואז מרצה את עושנו,

01:55:07:05 01:55:06:03

ורק לאחר מיצוי העונש משתחרר מהכלא.

01:55:12:04 01:55:08:10

אבל בארץ אחרי שעוצרים אותם, מפנקים אותם

01:55:19:21 01:55:18:19

אדם שבמעצר הוא לא אדם

01:55:24:23 01:55:21:11

כי בזמן שבזבז את זמנו במעצר, היה יכול להיות חופשי ולהרוויח המון.

01:55:29:20 01:55:26:10

במקום לעשות בפשעים.

01:55:32:22 01:55:30:03

פשעים שהם מגונים ומעוררי סלידה.

01:55:36:14 01:55:34:03
לא עדיף לאדם, לנער לעבוד
ולהסתובב עם חבריו בכיף,

01:55:40:01 01:55:36:20
מבלי לעשות מה שאסור.

01:55:41:21 01:55:40:19
זה הרי מעשה מטומטם ועדיין
יש אנשים שלא מקשיבים.

01:55:45:17 01:55:42:00
פעם היה איזה איש מבוגר אחד
בארצנו שאמר:

01:55:50:04 01:55:46:11
"ברגע שמדברים על דברים לא טובים,
אני מבקש שתחליפו נושא".

01:55:52:06 01:55:50:15
רק "מטומטמים יעשו מעשים רעים"

01:55:55:09 01:55:53:09
היה נוהג לומר ככה
- למה?

01:55:58:01 01:55:55:22
כי כשמטמום ינסה לבצע פעילויות שהוא שומע עליהם

01:56:01:00 01:55:58:08
אפילו ואם מדובר במעשה לא הגיוני.

01:56:07:20 01:56:01:24
לכן צריך לדבר על דברים
בכדי שהוא יבין שזו הדרך הנכונה.

01:56:14:19 01:56:09:11
עדיף לא להתבדח עם מטומטמים כי יש
הרבה כאלה שיקשיבו וייקחו זאת ברצינות,

01:56:22:09 01:56:15:11
ולכן עדיף להתבדח על דברים טובים

01:56:27:14 01:56:23:22
אנשים יודעים להבחין בין טוב לרע

01:56:30:21 01:56:28:07
אבל המטומטמים שבהם לא

01:56:35:00 01:56:31:05
הם יכולים לחזוק על אותה הטענות.

01:56:41:10 01:56:36:07
מי שמקשיב ומפנים בסופו של יום מיישם

01:56:45:19 01:56:43:05
שופט היה נחשב מעל המתווכים?

01:56:47:20 01:56:46:20
שופט?
כן -

01:56:51:12 01:56:49:03
לא הוא לא
- לא מעליהם?

01:56:54:06 01:56:51:21
אבל מתי שהליך גישור מגיע לבית המשפט
לשופט יש את הסמכות לשפוט.

01:56:58:12 01:56:55:04
בדרך כלל רוב הדברים החשובים מוסתרים
ומוחבאים בתוך העם

01:57:02:19 01:57:00:03
ורק פה בארץ זה אחרת

01:57:06:11 01:57:03:20
שם באתיופיה, אם לא הצליחו להביא לתהליך
של השלמה בין הצדדים והמתווכים לא הצליחו

01:57:18:03 01:57:14:07
לדוגמא אם מדובר במקרה רצח
- הולך למשפט

01:57:26:19 01:57:20:02
בהתחלה שולחים את הצדדים למגשרים,

01:57:29:12 01:57:27:06
ועדיין אחד מהצדדים, מי שאשם יעמוד למשפט.

01:57:34:14 01:57:30:00
מכיוון ורצח זו עברה חמורה על החוק

01:57:39:21 01:57:35:00
ועדיין בקרב עם ישנה העדפה להליך
של גישור, את העניין אלה המתווכים

01:57:43:24 01:57:41:14

המגשרים יספרו בבית המשפט, באם המקרה יגיע לבית המשפט המתווכים יספרו על הברור שהם ביצעו.

01:57:48:09 01:57:44:08

הם חייבים בחובת הדיווח לבית המשפט ולשופט.

01:57:51:02 01:57:49:00

אבל בדרך כלל הסכסוכים בין הצדדים נסגרים במקום לפני משפט.

01:57:57:12 01:57:51:24

ולכן ישנו שיתוף פעולה בין מערכת המשפט

01:58:00:05 01:57:57:19

כפי שאמרתי אחרי שסיימו את ההליך הגישור, מדווחים המגשרים לבית המשפט על

01:58:05:24 01:58:00:11

ניסיונות הגישור שהם ביצעו למול שהם ביצעו בין הצדדים, לבית המשפט

01:58:09:12 01:58:08:06

שופטים מעודדים לסגור את הסיפור בין הצדדים בהליך גישור,

01:58:16:20 01:58:10:12

כי אם זה מגיע לבתי המשפט אז אין מנוס מעונש של מאסר.

01:58:19:18 01:58:18:00

היו כל מיני דברים כאלה

01:58:25:17 01:58:20:00

השופטים הם אנשים שגרו בסביבת הכפר?

01:58:26:20 01:58:26:02

כן

01:58:29:19 01:58:27:00

יש מקום מוגדר לבתי המשפט? - כן

01:58:33:22 01:58:30:04

היו קציני צבא גבוהים,

01:58:38:09 01:58:34:00

ראשי כפרים, הסגנים שלהם ועוד בעלי סמכויות.

01:58:41:22 01:58:38:20
עם עלייתו של שלטון "הדרג"

01:58:44:16 01:58:42:08
הם מינו שופטים לכל אזור ואזור

01:58:51:10 01:58:45:01
אבל לפני כן היו כל מיני
נציגים, בעלי דרגות כאלה ואחרות

01:58:54:10 01:58:51:14
שתפקדו בתור שופטים ומגשרים

01:58:57:11 01:58:54:24
אבל בימים אלו ובשנים האחרונות
אנשים נהיו יותר ויותר מודעים להליכי הגישור

01:59:02:21 01:58:57:24
כי מינו שופטים בכל אזור, שופטים בכל מיני דרגות.

01:59:07:03 01:59:03:12
ועדיין

01:59:13:23 01:59:07:20
לגישור יש תפקיד חשוב, לדוגמה
אם המגשרים מודעים לסכסוך,

01:59:19:02 01:59:14:02
או שיטנו סכסוך שהגיע לבית המשפט הם מבקשים
מהשפוט הזדמנות לבצע הליך של גישור,

01:59:22:16 01:59:19:21
והשופטים מאשרים זאת לרוב.

01:59:28:15 01:59:22:23
המגשרים בתפקידם מנסים לגשר, לעשות שלום בית
ועדיין לשופטים הייתה את הסמכות העליונה/

01:59:30:10 01:59:28:20
ובכל זאת למוסד הגישור ולהליך הגישור היה
מקום חשוב בתרבות המשפט באתיופיה.

01:59:34:10 01:59:31:06
זה הייתה ההתנהלות שם,
אבל כאן

01:59:40:07 01:59:35:00
השופטים קובעים הכל,
מי ילך לכלא ומי לא

01:59:44:07 01:59:40:15
יש אולם בית משפט,

01:59:49:10 01:59:44:16
ואם ככה זה אומר שמזמינים
את המסוכסכים לשם?

01:59:50:08 01:59:49:19
ק

01:59:56:16 01:59:50:14
רק המסוכסכים מגיעים לבית המשפט
או שגם בני המשפחה שלהם?

02:00:01:02 01:59:58:12
או אנשים אחרים?
-גם המשפחות מגיעות

02:00:06:15 02:00:01:12
למשל אם יש לי אחים בסביבה שבו נמצא אולם המשפט.

02:00:12:15 02:00:08:07
המשפחות גם רואות את הצדק,

02:00:15:24 02:00:12:22
שוב מי שמארגן זאת אלו המגשרים

02:00:19:07 02:00:16:07
אבל אין בעיה שיהיו אנשים שאחרי הכל יראו
איך הצדק נעשה ואיך פותרים סכסוך ועושים שלום.

02:00:25:15 02:00:20:12
פיתרון הבעיות בין הצדדים
בראש ובראשונה עובר דרך המגשרים,

02:00:31:20 02:00:29:11
כך היו הדברים באתיופיה

02:00:33:19 02:00:32:00
היו גם עדים שם בפנים?

02:00:37:13 02:00:34:05
כן בטח ועוד איך שהיינו עדים.

02:00:42:21 02:00:38:01
בבית המשפט היו משביעים את העדים בחיים
שלהם, בשביל השלום בית

02:00:47:21 02:00:42:24
מה אתם יודעים על אורח החיים והמנהגים?

- תספר לי על זה

02:00:53:05 02:00:48:18

למשל באתיופיה ילדה

02:00:58:19 02:00:54:10

שהופכת לנערה, אל לה להסתובב לבד

02:01:00:18 02:00:59:18

ביום או בלילה?

02:01:02:15 02:01:01:02

ביום אסור לה ללכת רחוק

02:01:07:00 02:01:04:23

כי משהוא עלול להטריד אותה,

02:01:11:06 02:01:07:22

ולכן אסור לה.

- היו הרבה מקרים כאלה?

02:01:13:12 02:01:11:09

כן.

- שמטרידים או אונסים בכוח?

02:01:19:14 02:01:13:24

יש פה ושם נערים

רעים ולא מחונכים,

02:01:23:20 02:01:20:07

ולכן אסור לה ללכת רחוק לבדה.

02:01:29:12 02:01:25:12

חוץ מבעלה אסור לאף

איש לגעת בה

02:01:31:23 02:01:30:23

ובנוסף לזה...

02:01:35:12 02:01:33:00

שאתה אומר הדת שלה את מתכוון לבתולין שלה?

כן -

02:01:38:22 02:01:36:08

אבל עלינו לישראל

02:01:42:09 02:01:39:17

העם היהודי הוא עם נקי וטהור

02:01:44:03 02:01:42:22

טהורים כמו המים,

02:01:47:10 02:01:44:17

אחרי שצהלו משמחה

02:01:49:24 02:01:48:04

מתכנסים אנשים
בודקים אם הנערה היא בתולה.

02:01:56:04 02:01:50:18

יש מסביב עדים.

02:01:59:20 02:01:56:17

לאחר מכאן החתן והכלה הולכים

02:02:05:03 02:02:01:03

ושוכבים, ואז חוזרים לחתונה,

02:02:07:13 02:02:05:16

קוראים בשמו של החתן,

02:02:10:22 02:02:07:21

השושבין מקבל אותו,

02:02:12:08 02:02:11:08

לוקחים את הכלה על הגב

02:02:20:19 02:02:13:04

ופונים לכל המבוגרים שיושבים שם בשורה
ומבקשים מהם שיברכו על אירוע הבתולין,

02:02:26:00 02:02:21:15

מברכים אותה בזוגיות טובה שתזכה
להביא ילדים באריכות ימים,

02:02:30:13 02:02:26:10

ושתהיה אישה טובה
ושיזכו לבנות בית.

02:02:32:10 02:02:30:17

אחרי שכל המבוגרים מברכים,

02:02:36:11 02:02:33:20

כי הכלה לא שוכחת אף אחד להודות להם.

02:02:44:04 02:02:37:17

היו לנו הרבה חגים

02:02:51:08 02:02:44:17

היו ראשי חודשים, היא חג בשם מיכאל

ואת מיירר ובכל החגים האלה

02:02:59:01 02:02:51:24
לא רק גברים גם בנות צעירות
היו מחפשות מקום שיש בו בנים.

02:03:02:05 02:02:59:06
ולא ילכו משם עד שלא
יברכו להן על החלות.

02:03:08:20 02:03:04:03
בשבת אסור יחסי אישות

02:03:18:00 02:03:15:11
אסור לי לבעל להתקרב לאישה
ביום השבת.

02:03:23:18 02:03:18:10
אפילו שאני בוגר ועצמאי אבי

02:03:28:19 02:03:25:13
היה דואג שלא נישן ביחד.

02:03:38:11 02:03:29:06
זה מנהג שקיים רק אצל היהודים?
- כן

02:03:41:24 02:03:39:01
ככה זה היה,
אבל פה

02:03:44:04 02:03:42:24
בארץ אין כלום

02:03:50:13 02:03:44:20
היום זה,

02:04:05:07 02:04:02:20
כבר לא קיים

02:03:58:19 02:03:54:24
הליך הנידה.

02:04:05:06 02:03:59:03
את בטח מכירה את
המנהג זה באתיופיה

02:04:06:10 02:04:05:10
כן אני מכירה

02:04:08:19 02:04:06:14

אז בונים בית נידה
שמסומן באבנים מסביב,

02:04:15:20 02:04:09:12

ובמשך שבעה ימים האישה נשארת שם
וביום השביעי היא טובלת בנהר וחוזרת לבית המשפחה.

02:04:22:17 02:04:17:01

בלידת בן האם יושבת נידה ל-40
ימים ואם זו בת אז 80 ימים

02:04:25:11 02:04:23:08

ואז היא יכולה לחזור
לקרוביה ומשפחתה

02:04:30:17 02:04:26:04

לעומת אישה נוצריה.

02:04:33:04 02:04:31:17

איך זה היה לחיות עם הנוצרים?

02:04:35:00 02:04:34:05

היה טוב,

02:04:37:01 02:04:36:01

היה ממש טוב.

02:04:42:06 02:04:37:20

על כל ארבעים נוצרים
הינו שתי יהודים

02:04:46:24 02:04:43:04

הם לא נגעו לנו בצאן ובבקר, הם
שמרו על כבודנו.

02:04:54:24 02:04:47:16

עבודות יד ומלאכה היו עיסוק נוסף שלנו,
הגברים עסקו באריגה ונפחות והנשים בקדרות.

02:04:56:18 02:04:55:14

היו מכבדים אותנו,

02:05:00:02 02:04:57:13

נתנו כבוד ולא נגעו לנו ברכוש.

02:05:03:23 02:05:00:11

כפי שציינתי היינו 2 יהודים על כל 4 נוצרים,

02:05:08:05 02:05:04:09

ובכל זאת שמרנו על הדת שלנו

02:05:13:01 02:05:09:06
ובשל כך הם כיבדו אותנו.

02:05:17:19 02:05:14:23
ואיך הייתם חוגגים את החגים?

02:05:22:17 02:05:18:15
לא היינו עובדים בחגים,

02:05:26:10 02:05:23:16
היינו באותם הבקרים מברכים על הלחם

02:05:32:13 02:05:27:01
ונחים כל
היום הנשים והגברים פשוט לא עובדים

02:05:38:02 02:05:34:08
המקום שהייתי בו היה מכבד את הדת שלנו

02:05:40:12 02:05:38:06
וממש לא מאיים בכוח כנגדה,

02:05:46:04 02:05:41:06
מכון ששמרנו על הדת שרדנו בין כל הגויים.

02:05:50:02 02:05:46:15
זה שהצלחנו לעלות ארצה זה
מכון ששמרנו וכבדנו את דתנו.

02:05:52:10 02:05:51:05
בכל המקומות,

02:05:56:03 02:05:52:23
למשל "בלסטה" למרות שאומרים
ומגדירים את לסטה כמקום אחד.

02:06:01:20 02:05:56:06
אם סופרים את כל הישובים,
שבתוכו זה בערך כמו כל ירושלים

02:06:03:06 02:06:02:06
ואפילו יותר.

02:06:06:17 02:06:04:11
אם מונים את כל הישובים אחד אחד,

02:06:10:11 02:06:07:10
ואנחנו היהודים הינו מעט.

02:06:14:23 02:06:10:19
ולמה זה?

02:06:20:04 02:06:15:18
בזכות העבודות שלנו, עבודות בהן
הנשים עסקו בקדרות הגברים באריגה ונפחות

02:06:24:08 02:06:20:19
ולמי שהיה דם כוח עבודת חקלאות.

02:06:27:24 02:06:25:22
אנחנו היינו מגדלים ילדים
ומחתנים אותם דור אחר דור.

02:06:30:15 02:06:28:04
ואחרי שהתחתנו וגדלו
זכינו לעלות לארץ

02:06:34:15 02:06:31:24
ועוד דברים דומים לאלה
- אמרת קודם שהיה מקום

02:06:40:07 02:06:34:22
שהיו הרבה כהנים ומכובדים
- אצלנו?

02:06:41:21 02:06:40:12
כן
- אכן היו

02:06:46:02 02:06:42:13
היו הרבה מבוגרים המון
- מה היה תפקידם?

02:06:48:24 02:06:46:23
המבוגרים האלה?
כן

02:06:54:16 02:06:49:09
חלק עסקו באריגה וחלק בנפחות

02:06:56:22 02:06:55:00
גם הקשישים?
- גם הקשישים

02:06:59:12 02:06:57:07
גם אם הם קשישים,

02:07:03:22 02:06:59:23

הם עובדים בנפחות או באריגה.

02:07:09:04 02:07:04:04
כל עוד יש להם כח הם ממשכים
לעסוק ברגע שהם כבר לא יכולים,

02:07:15:14 02:07:09:14
אם יש להם ילדים, הם נעזרים בהם,

02:07:20:20 02:07:16:00
הם עוברים לגור אצל הילדים
ושם מטפלים בהם.

02:07:25:11 02:07:21:04
כשיש הורים מבוגרים מאוד הם
נשארים לשמור על הבית.

02:07:29:18 02:07:26:00
והגבר המבוגר עוסק באריגה או בנפחות

02:07:32:22 02:07:30:06
והאישה מתחילה לעסוק בקדרות

02:07:35:09 02:07:33:17
ובאמצעות הדברים הללו,
הם מפרנסים את עצמם

02:07:42:12 02:07:35:19
כשחיית באתיופיה אילו
דברים הכי אהבת לעשות?

02:07:44:06 02:07:43:02
לעבד את האדמה כי אז אני נזכר

02:07:47:11 02:07:45:05
באחי אבבה,

02:07:53:23 02:07:48:13
שהוא יקר לי עד מאוד, החברות שלו,

02:07:56:22 02:07:54:19
האהבת אחים ותחושת הביחד

02:08:00:18 02:07:57:05
המרחק כיום מהכפר שלי לכפר של אחי
היה כמו המרחק

02:08:02:16 02:08:01:08
מחדרה לנתניה.

02:08:08:17 02:08:04:15
היינו קרובים אחד לשני ועוזרים אחד לשני.

02:08:18:03 02:08:09:12
לדוגמה, בתקופת הקציר הינו לוקחים עימנו את החמורים והפרות ודשים את התבואה

02:08:21:06 02:08:18:13
ורק אחרי שאנחנו מסיימים את לאסוף את התבואה הינו הולכים לבית.

02:08:23:00 02:08:21:19
וכך הלוך ושוב.

02:08:25:05 02:08:23:13
במקום שחיינו היה נהר,

02:08:30:24 02:08:26:07
שם זזו הייתה נקודת המפגש שלי ושל אחי.

02:08:39:03 02:08:31:18
בפאתי הנהר היו נפגשים, מדברים ואוכלים,

02:08:44:11 02:08:40:13
ככה גדלנו.
- היה משחק שאהבת לשחק?

02:08:46:08 02:08:44:15
בטח
-איזה סוג של משחק?

02:08:49:17 02:08:46:16
היו הרבה מאיפה אני אתחיל להסביר לך

02:08:56:06 02:08:50:08
היה משחק בשם גנה שהיינו משחקים היינו משחקים משחק בשם גנה.

02:08:58:18 02:08:56:12
משחק גנה, זה משחק

02:09:00:07 02:08:58:24
איזה מן משחק זה גנה?

02:09:04:09 02:09:00:11
אנחנו קוראים לו גנה משחקים את זה ככה - זה משחק כדור?

02:09:06:13 02:09:04:12
כן זה כמו כדור אבל אחרת.

02:09:16:19 02:09:08:20
ובאמת שזו הייתה תקופת חיים טובה שבה
הינו קוצרים ודשים את התבואה

02:09:20:06 02:09:17:05
אפילו שאנחנו נפגשים היום אנחנו תמיד
מדברים כך כי זו הייתה הילדות שלנו,

02:09:23:11 02:09:20:09
ילדות של

02:09:27:11 02:09:23:24
למשחקים ושיחות בין חברים,

02:09:32:16 02:09:28:01
אני מתגעגע לכל הדברים.
אני מתגעגע לאחי,

02:09:35:15 02:09:33:06
כל החברים שהיו לי שם,

02:09:42:22 02:09:36:18
ולכל המשחקים שהינו משחקים.
כל זה כבר לא קיים היום

02:09:45:17 02:09:44:06
ואני נזכר באשתי,

02:09:50:00 02:09:46:21
איך חיינו ביחד, ועבדנו את האדמה יחד
וטפחנו את האדמה יחד,

02:09:54:10 02:09:51:00
ובאיסוף התבואה ביחד
כי אשתי הייתה יד ימני.

02:09:57:22 02:09:55:10
בנוסף ליופייה היא הייתה גם מעשית,

02:10:00:02 02:09:58:17
לכל אלה ולעוד אתגעגע.

02:10:04:00 02:10:00:18
אשתי וילדנו, הבהירים

02:10:08:04 02:10:04:17

שנראו כמו ילדים.

02:10:16:03 02:10:09:07
ונזכר בילדים שקברתי.

02:10:18:23 02:10:17:05
ואני עוד נחשב לאדם חזק.

02:10:27:02 02:10:20:03
באתיופיה כשאומרים על אנשים בהירים
שדומים ללבנים זה סיימן ליופי?

02:10:29:20 02:10:27:05
כן
-למה בגלל שהם בהירים?

02:10:31:18 02:10:30:10
כן
-באמת?

02:10:35:11 02:10:32:05
באמת, אנשים בהירים
לא מוצאים חן בענייך?

02:10:37:16 02:10:36:09
גם שחורים מוצאים חן בעניי.

02:10:44:03 02:10:40:02
ברור שגם הם אבל הבהירים
אפילו שהם לא יפים,

02:10:47:14 02:10:44:12
הנוכחות שלהם מפיצה אור בבית.